

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR • KVINNAN • OCH • HEMMET •

GRUNDLAGD AV
FRITHIOF HELLBERG

UTGIVARE:
BEYRON CARLSSON

UPPLAGA **A**

N:o **37**

DEN 13 SEPT. 1925

PRIS 35 ÖRE

REDAKTÖR
EVA NYBLÖM

Ellen Key

börjar i detta nummer offentliggöra
sina levnadsminnen.
Den vackra Goodwin-bilden
är tagen i år å
Strand.

K R Ö N I K A

NÄR MAN BLIR GAMMAL, Börjar man blicka tillbaka på sitt liv. När september månad är inne och blåsten med ett sopande ljud, drar genom balkongträdgårdens vinlöv, börjar man tänka på sina sommarintryck.

En av undertecknads få principer har varit att ej låta de tre månader som bilda tillvarons ljuvlighet och krona, löpa hän, utan att göra bekanskap med en liten bit geografi antingen i Finland eller i Sverige. Men i denna sommar höll min princip på att komma på skam. Och det var i själva verket tillfälligheten av ett par människovänliga hjärtans initiativ, som jag hade att tacka för att den ej blev det. I fall ett människohjärtas funktioner överhuvud någonsin kan rubriceras som tillfälligheter.

Min landvinning för i år var icke kvantitativt så betydande. Men den var det så mycket mer kvalitativt. Jag upptäckte nämligen intet mindre än paradiset på jorden. Detta paradiset hette Dalarö.

Jag hade en gång en vän, som brukade bo på Dalarö. Han talade alltid endast Dalarö. Från den tiden hade jag behållit ett slags aversion för denna ö, vilken därtill senare även ej alls befanns vara en ö. Inte för att han skulle förklenat den, tvärtom, älskade han och höjde den till skyarna. Men han fann inte några riktiga uttryck för sin kärlek. När han skulle beskriva sitt Dalarö gjorde han det varken sakligt eller med den kärlekens kikare för ögonen som förrycker alla proportioner. Det blev bara reklam, och helt personlig sådan. Han bodde på Dalarö. Dalarö var det enda ställe, där man kunde bo. Det var löjligt av mig att längta till fjället och skogen, till Schweiz och Italien, när det fanns Dalarö att längta till.

Men så i somras hände det mig i den undersköna månaden juli, att helt plötsligt två glada flickor ringde på och frågade, om jag vore hågad att komma ut och lapa litet luft på Dalarö. De sade inte alls att Dalarö var härligt och att det var det enda ställe på jorden man kunde bo på. De voro nämligen skådespelerskor till yrket och scenartister äro ju så enkla av sig i vardagslivet. Tvärtom framhöll de med fet kursiv, att det var bara helt vanliga klippor och ett vanligt hav och en vanlig sol (om den var bevågen!) samt därtill en ovanligt liten stuga och lantlig gästfrihet att hålla till godo med. Det enda som de eventuellt kunde bjuda på var Tyra Dörum, som egentligen delade stugan med dem, fastän hon ännu inte kommit sig för att flytta ut. Nu hade hon emellertid utfäst sig att göra det på söndagsmorgonen, så framåt det nämligen skulle bli sol. Var det däremot mulet, skulle hon stanna i staden för att stryka.

Ingen sol lyste på söndagsmorgonen och ingen Tyra Dörum var på båten. Men redan när jag genom guldregn och gröna ängar, trädgårdstäppor och ljusa sommarvillor i sällskap med mina skådespelerskor gick vägen ned till Badhusstranden, fingo molnen förskräckligt brått och snart hade de gett sig all världens väg.

Vi skulle just skjuta ut den vita roddbå-

ten, då den ena av flickarna rusade ur båten med ett vattenämbar i handen! Efter en stund kom hon tillbaka med ämbaret bräddfyllt av vatten. — Vi har så dåligt vatten hos oss, sade hon lugnt medan hon skickligt manövrerade så att ej någon större kvantitet skulle spillas ut vid det vanskliga företaget att ställa den tunga hinken mitt på båtbottnen.

— Har ni inte någon brunn hos er?

— Jo, det har vi. Men vattnet är inte drickbart. Svaret tydde på att det var en ganska naturlig företeelse.

— Ni kan väl ändå använda det till kokning?

Då skrattade de. — Varken till kokning eller tvättning, genmälde den ena kategoriskt.

— Men den är bra ändå, inföll hennes kamrat och ett hemlighetsfullt löje spelade kring hennes ögon.

— Forslar ni således allt vatten ni behöver härifrån?

De sågo häpnad på mig. Hade man kanske något viktigare och trevligare att göra sommardag än att forsla vatten i en vid roddbåt över havets blanka yta från ett fastland till en obebodd ö?

Vårt mål var snart nått. En liten ö, med klippor så högt man kunde titta! Men just vid stranden hade de lämnat rum för ett stycke solig vildäng med högt gräs runt kring ett gammalt båthus med nedfärd rullgardin — en sådan där typisk från vår barndoms barnkamrar, med grönt lustslott på vit botten!

En smal stig för oss upp genom blomstergräset. Sedan är det bara klippor, med vita björkar och mörka tallar. Men mitt i alltsammans står en liten, liten stuga, en röd kringvuxen stuga flankerad av gredelina syrener. Och framför förstugukvisterna en rabatt av brinnande röd jättevalmo. En idyll, så på pricken som en idyll skall vara, att den nästan verkar dekoration!

Och blir inte idyllen fullständig, när det med ens dansar ur stugan ett sagans Bord duka dig, dignande av god mat. När och hur allt detta är gjort får man aldrig veta. Den moderna kvinnan är nu en gång för alla ett mirakel! Ty ingen tanke på att de två skådespelerskorna skulle ha någon som helst hjälp vid dagens mångahanda jordbundna sysselsättningar. — Här finns ingen människa att tillgå på nära nejder, och förresten så var det ju mycket roligare att vara sin egen jungfru. Det enda som var litet besvärligt var spiseln, som sotade och petroleumköket, vars ena låga envisades med att stiga högre än den andra.

— Ölet! Min unga rodderska rusar upp igen. Jag följer henne och nu förstår jag det gåtfulla leendet i roddbåten. Där ligger den verkligen brunnen! Och den har sin användning. Tjudrade med tjocka tåtar om ett träd invid ligger det tunga skatter nedsänkta i densamma. Det är öl och spritförrådet! Men man får nog vara fruntimmer för att våga göra sänken av sina 2 liter i kvartalet.

Jag skulle föredraga att inte alls röra mig ur fläcken, ty det är mycket varmt. Men vi måste upp och kliva för att inte vara

oartiga mot landskapet. Det bär ut på en vansklig vandring mellan klipporna och slutligen nå vi den högsta utsiktspunkten. Jag har muttrat så mycket, att jag inte vågar visa min hänryckning. Men för mig själv tänker jag: detta är jordens paradiset.

Och nu får jag en lång lektion i vad alla öar och holmar heta, vilka som äga villorna och som bor i dem. Det är många celebra personer, men de fara strax ut genom mitt andra öra igen. Här är för vackert att tänka på människor.

Vi äro hemma igen och jag ligger i en solskreva mellan två klippor. Grässtrån och ljung sticka upp under mitt huvud och lingonriset känns svalt under mina händer. De andra ha slagit sig ned ett stycke ifrån.

Jag hör dem läsa högt och prata. Nu läsa de igen, det hörs på tonfallet att det är vers. De hålla lektion. Det är nämligen en lärarinna med sin elev som bor i den lilla stugan. Fröken Karin Alexandersson, som lär min landsmaninna Göta Grönholm från vår teater i Helsingfors att tala ordentlig svenska. Jag för min del gör ingenting annat än vilar och tittar i himlaket och beundrar deras energi att strax ovanpå hela matlagningen taga itu med taltekniken. Och vad de orka hålla på —

Från min skreva ser jag det gamla kastelet och hela havet. Mittför har jag Dalarö, som lyser som en stor skön komplex av glada och goda människors boplatser.

Jag tänker avundsamma tankar på dem som få äga en liten bit klippjord i detta välsignade landskap, och på dem, som en hel sommar igenom ha tid att ligga och drömma i en solskreva.

Gudabenådade Dalarö, hit vill jag komma varje sommar jag lever. —

Jag vaknar och ropar till. En stor myra travar lugnt över mitt ansikte. Tänk att jag sov! Det var visst deras talteknik, som sövde mig.

Jag skakar av mig och ser mig omkring.

Där ligger fortfarande ett solbelyst Dalarö, det gamla kastelet och havet med sina segel och sakta surrande motorbåtar. Men flickorna äro borta. Javisst det var sant — middagen! De ha blivit »jungfrur igen», som någon sade om sin gamla tjänarinna som gifte sig, blev änka och började tjäna på nytt!

Blåsten sliter i vinlövet på min balkong och snart är det ingenting kvar av min mödosamt ordnade blomsterlövsal. Sommaren är slut. Lärarinnan och hennes elev äro redan i full fart med teaterarbetet i mörkrummen långt nere i Helsingborg.

Men när jag skrivit detta börjar jag förstå den där min förre vän, och hans reklam för Dalarö. Jag har nämligen en bestämd känsla att jag ej hittat ett enda adekvat uttryck för de känslor min sommarupptäckt ingåvo mig. Och att det hade varit både kortare och klokare om jag skrivit: Jag har varit på Dalarö. Man skall inte vara någon annanstädes än på Dalarö. Det är löjligt att fara till skogen och fjällen, till Schweiz och Italien —

ALMA SÖDERHJELM.

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS. I NAMNET — EASTMAN KODAK COMP. — PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM

ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRAMKALLNING OCH KOPIERING GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG - MALMÖ - STOCKHOLM

M Ä R K E S - M Ä N N I S K O R

FÖR IDUN AV ELLEN KEY.

DENNA VINTER HAR JAG LEVAT i Fredrika Bremers brev, som på ett mönstergillt sätt äro utgivna av Klara Johanson och Ellen Kleman. Bredvid allt det stora och väsentliga, som breven innehålla om Fredrika Bremer själv och hennes år från år vidgade vänkrets, finner jag där personligheter, som skymtade förbi mina barnaögon. Fredrika Bremer talar om huru den redan då berömde Magnus Huss undersökte hennes syster Agathe. Och samme Huss sade min mor att jag ej hade starkt bröst och borde få följa henne till Marstrand, där Huss bestämde att hon borde vistas tre somrar. Ty min mor hade redan mistat en bror och en syster i lungsot och fara fanns att samma öde kunde bli hennes.

Så kom jag somrarna 1856, 1857, och 1858 till Marstrand, där jag med stor vördnad såg åtskilliga av de personer, dem Fredrika Bremer brevväxlat med. Så t. ex. Frances v. Koch, vars fina engelska ansikte, jag ännu minns. Men jag medger att hennes yngste son Fabian gjorde ett mycket djupare intryck! Han var dubbelt så gammal som jag och anförde lekar i Paradiset och barnbaler i brunnessalongen. Småbarnen — till vilka jag hörde — hängde som åskådare i dörrarna. Plötsligen stannar Fabian framför mig och utbrister: »Dig lilla, har jag ej dansat med», tar fatt i mig och far med mig några slag runt salen. Min stolthet var utsäglig liksom min glädje att den dagen ha en vacker musslinsklädning!

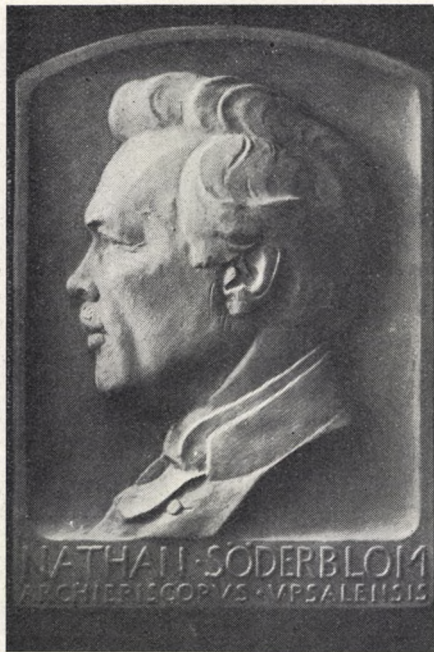
Jag såg Per Wieselgren — även en Fredrika Bremers korrespondent — ila genom Paradiset vid sin äldste sons arm, den son, som sedan blev min fars vän. I dennes dåvarande tidning skrev min far en minnesruna över Fredrika Bremer när hon dog natten till nyåret 1866, just då det nya skedet i Sveriges historia skulle börja. Och när jag sedan sommaren 1866 var i Strömstad med mina morförelärdar då var den »lilla Stina St. Cyr», som Fredrika Bremer skriver om, en vuxen dame och själen i alla badsällskapets nöjen. Men hon ägde en brorson Alphonse och denne hade förälskat sig i mig, samt klev helt obesvärad in genom fönstret för att få mig med ut. Men han fann morfar äta krusbär och utan inbjudan tog Alphonse för sig av krusbären. Denna mellan hjärta och mage vacklande lidelse roade morfar så att han lät honom hållas. Bytingen var mycket vacker i sin mörka, om fastern Stina minnande typ. Vi bodde sedan några vintrar i Vestervik på det min mor skulle kunna vara nära vår utmärkte husläkare, doktor Forling. Han var en till det yttre butter, men hjärtegod man, som frälste mitt liv när jag en gång i barndomen höll på att förblöda av min enda — fäderneärvda — åkoma: näsblod. En annan gång hjälpte han oss då både min mor och jag fingo lunginflammation genom att en tjänarinna satt in ved i en varm kakelugn och vi endast — tack vare en liten hunds ivriga slickande — vaknade i tid att i vinternatten få upp fönstren.

Forling hade under sina Uppsalastudier bott hos sina nära fränder Atterboms och han talade ännu med häpnad om att nå-

Idun har här tillfredsställelsen att förverkliga löftet om publicerandet av Ellen Keys levnadsminnen. Med glädje skall läsekretsen mottaga denna underrättelse som ställer i utsikt en serie förnämliga skildringar från flyddatider.

got så blont kunde finnas som moster (eller faster) Ebba »vars ögonbryn syntes honom mjölade». Doktor Forlings hustru hette v. Döbeln och bara detta namn var nog för att jag skulle svärma för denna min mors änglagoda vän. Jag hade vid åtta år — just då jag for på Sveriges första järnvägsbit sträckan Örtofta—Lund — fått Fänrik Stål i blått band med guldtryck. Jag samlade mina syskon i hemmet till en »Fänrik Stålkubb» där jag läste högt och höll på att gråta ihjäl mig den söndags förmiddag, som budet kom att Runeberg fått slag. Och som Döbeln var den dikt, jag kunde bäst utantill, lät jag den ljuda sakta i trapporna hemma. Ty att jag tänkte som Döbeln — hedningen — borde ju ingen få ana!

En annan av dem Fredrika Bremer talar om — och vill hjälpa — är den stackars Johan Nybom och min far tog mig med på den soiré Nybom gav i Vestervik, en afton av vilken jag minnes Niagara. Fredrika Bremer brevväxlade också med Onkel Adam. Hon minnes jag från mitt hem en vårdag då jag till min häpnad hörde honom säga att i c k e blåsippor men nässelkål var det verkliga värtecknet! Han hade med sig vår fars vän och skaldebrotter, Carl Rydstrom med vilken Onkel Adams vänskap var livslång. Likaså med familjen Jolin, som flera somrar bodde i en villa vid Segersgårde. Jag minnes farbror Jolins fasa för ormar — han tittade under sängarna — hans förtjusning för Onkel Toms stuga och hans oefterhärmliga föreställning på Sundsholm av sin

Av ärkebiskop Söderblom har St. Eriks levarufabriker i Uppsala närmast med anledning av eumeniska mötet utsänt en porträttre relief i gul terrakotta. Modellen till det förträffliga konstverket vars storlek är 26x19 cm. är utförd av medaljgravören Svante Nilsson.

Studentens majnatt. Jag — som sittande under stora matsalsbordet på Björnö — troddes leka men med uppspärrade öron lyssnade till Onkel Tom, Jane Eyre m. m. mindes väl just det farbror Jo. Jo. mest beundrade. Och senare — en vinter i Vestervik — hände något underbart! Jag fick sitta inne och höra på när de stora läste högt Köpmanshuset i Skärgården. Jag fick hos min fars farmor en bok om det då avslutade Krimkriget. Men när hon sade att hon skulle fråga min far om han ansåg mig värd boken steg i min själ en svallvåg: skulle jorden ha någon bok jag ej var värd att få!? Jag läste Coopers indianromaner och då jag sedan med mina syskon lekte dem, var jag städse Unkas. Jag ritade på bröstet ett blått hjärta och njöt djupt när jag hoppades dö av näsblod på gårdens stenar. Medan blodet rann s'et jag upp mina kläder och såg med stolthet ömsom på mitt blåpennehjärta, ömsom på blodflödet.

Men det viktigaste är kvar. Min far började läsa Den siste athenaren högt för min mor om aftnarne. Ingen tänkte att den kunde roa ett åtta års barn. Men ungen var slug! Jag sov — trodde mina föräldrar — i rummet bredvid. Men den, som kröp upp ur sängen och satt vid tröskeln var jag, som snabbt sprang i sängen och låtsade sova då steg nalkades. Sedan kröp jag upp igen till dörren. När jag senare talade om detta för Victor Rydberg menade han att en liten unge omöjligt kunde vara road av den boken, men jag berättade honom huru jag t. o. m. lekte Siste Athenaren med mina pappersdockor i min farfars skrivbord — som jag ännu äger — och stal stora oblatskivor till marmorgolv i Hermiones-sal. Ty min mor var ofta i behov av oblat till pulver och som Siste Athenaren fört mig in på brottets bana fortsatte jag utan samvetskvall!

I samma låda lekte jag Leonore Christine Ulfeld, som jag läst om i Afzelii sagohäver och dyrkade. Det kändes underligt — hjärtevidgande — när min frände, svenske ministern i Köpenhamn, Jockum Beck-Friis till min 75-årsdag i fjol sände mig Zarthmans bild av Leonore Christine när hon lämnar fängelset. Jag (som Jockum Beck-Friis) stannar i sjunde led från Leonore Christine. Och när jag i Köpenhamn besökte Zarthman visste han ej huru väl han ville mig, som stammade från hans älskade Leonore Christine! Jag kan aldrig se den lilla bilden på min vägg — och helt nära skrivbordet, där jag lekte denna stora kvinnas öde — utan att tårarna trilla. Att jag och mina syskon ha Leonore Christines, Birger Person på Finstads — Birgittas fars — och Kristina Gyllenstjernas blod i våra ådror, är något, som i barndomen gör en människa stolt. Men med varje livsår mera ödmjuk!

Ellen Key.

Äkta Spets- & Sidendépôt
STUREGATAN 6"

Tel. 77436.

HISS.

Norr 19700.

Nyheter i Spetsgardiner, Stores, Tedukar.

Material och uppritningar.

D A M E R N A P Å G U L L R A N D A

FINLANDS PRESIDENTGEMÅL OCH DOTTER PÅ SITT SOMMARSLOTT.

NÄR PRESIDENTFAMILJEN Relander får dra sig tillbaka från det officiella framträdandet tar den ut sin privata familjerätt till trivsamt medborgerlig existens. Detta ferieliv är förlagt till presidentens sommarslott, det både vackra och imposanta Gullranda — eller Kultaranta, som det heter på finska — invid Nådendalsfjärden, rätt mitt emot den vackra, gamla klosterkyrkan i den idylliska lilla staden med sina rika minnen och sin livligt frekventerade badanstalt. Och här har presidentfamiljen i sommar tillbringat all den tid som det officiella medgivit.

Sommarlivet på Gullranda bär en prägel av någonting mittemellan herrgård och villa. Gullranda är en liten farm, så där finnes ett och annat av herrgård i typen, men egentligen dominerar villa-prägeln, låt vara att exempelvis trädgårds- och drivhusanläggningarna ha dimensioner vida utöver de, som hör villan till, och att de lantliga institutionerna även i övrigt formats efter större mått.

För allt som har med detta att göra intresserar sig presidentfamiljen direkt och intensivt, ja man kunde kanske nästan säga handgripligt. Det vill säga: presidenten själv, en av landets främsta sportfiskare, ligger rätt mycket ute på Nådendalsvattnen och tar ur dem vad som tagas kan, men fru Relander och dottern,

Fru Relander med dottern Maja-Lisa.

Finlands populära presidentpar har tillbringat sommarledigheten med lantliga bestyr, varom vår korrespondent här berättar.

den 19-åriga Maja-Lisa, ha sina blickar så mycket mera riktade på trädgårdsanläggningarna, drivhusen och allt det andra lantliga, inte minst ladu- och höns-gården, som lära vara på väg att nå en mycket hög nivå. Låt vara att i åtminstone de rent lantbruks-ekonomiska frågorna den högsta auktoriteten otvivelaktigt ligger hos familjefadern-presidenten, vilken inte för ro skall ju är agronomi-filosofie-doktor.

Vår bild visar fru Relander och unga Maja-Lisa i en mycket representativ »uppställning» — den togs med presidenten själv som regissör — i en del av Gullrandas väldiga druvkast. Det är ett enastående »druvår» på Gullranda denna sommar, som ju med sin tropiska värme varit särskilt ägnad för kultivering här uppe i Norden av denna Söderns härliga frukt.

Vad dottern Maja-Lisa för övrigt angår — hon har också en bror, som heter Ragnar och nyss kommit in i ton-åren — så är hon, en smärt, högst ung dam, i mycket till det yttre påminnande om modern. Hon hade under förra säsongen oturen att en rätt lång tid ligga sjuk, men under inkommande höst och vinter ha nog balerna i presidentens

slott i Helsingfors i förväg inte blott sin officiella, utan även sin verkliga drottning korad.

F L I C K A N S O M T U G G A R

DEN LILLA BEDÅRANDE MUNNEN, DE mjuka röda läpparna, tändernas gnistrande pärlband — å, allt detta ljuvligt kvinnliga, som skalderna besjunga. Hos prinsessor och askungar, hos dem alla ha de funnit och diktat om "munnens röda lek", "kyssars sötna", "leendens vemod" och allt vad det nu heter i poetisk omskrivning av svärmiska skaldherrar.

Med ett "vemodets leende" tänkte jag på dessa arma herrar, när jag för en tid sedan bevistade en boxningsmatch. Dit skulle herrarna gå. Eller må de titta på en amerikansk film. Men till ingendera delen nedlåta de sig naturligtvis. Därför bli också deras skaldeverk omöjliga.

Om de vore up to date, skulle de lära sig tugg-gummits poesi. Det är modern rytm och rörelse i den poesien. Och rytm är den nya kulturens a och o. Den nya kulturen, ja, det vill väl ungefär säga rakt på sak, den amerikanska.

Titta på en boxningsmatch i Djurgårdens Cirkus, på publiken, där damerna numera utgöra ett väsentligt inslag. Glasartat stirrande blickar, spända drag, stelnade ställningar! Men så titta på munnarna. Vad är det? De röra sig i en oupphörligt idisslande tuggning, käkarna mala och gno i ett kör. Endast när något outhärdligt spännande försiggår i ringen, stanna käkarna i en tuggande pose, som dock omedelbart och än mera intensivt

Filmstjärnan Colleen Moore — "en flicka som tuggar".

slutföras efter det stora ögonblicket. Damerna liksom herrarna, tugga tuggummi.

Nå, poetiskt är det inte. Men det är bruk och

skick vid boxningsmatcher. Och förresten psykologiskt förklarligt. Den intensiva spänningen utlöser rörelselusta, men eftersom damerna inte tillåtas nypa sönder sina kavaljerers händer eller kunna springa upp från bänkarna och slita sitt hår, så tugga de. Det hindrar, sysselsätter och ger utlopp för nervositeten.

På amerikansk film tuggas det också. I Amerika är tuggningen mer än lindring för nervositet, där är den ett förhärjande mode bland alla "flappers" i varuhus, på kontor, i hem och på gator. Ett allt annat än smakligt mod med dessa ljuva kvinnomunnar, som mala kring en grå eller röd gummiklump. Och när gummiklumpen måste lämna plats för födas intagande, då tas den ut och sättes fast på tallrikskanten eller bordsskivan eller vad som finns till hands och sedan stoppas den in igen. Smakligt och hygieniskt.

Som sagt nu tuggas det även i Sverige. Man ser tillräckligt många av Stockholms enklare små "flappers" tugga gummi för att önska att tuggummiförsäljningen förbjödes, åtminstone för damerna. Men låtom oss icke förorda någon ökning av förbudet. Må i stället käkarna gå ur led, det är effektivare. Eller förresten modenycker bruka inte leva så länge — modet är också effektivare än alla förbud och beskärmselser över dålig smak och bristande hygien.

CHEW.

ANTIKAHANDEL
STINA SWANBERG
VÄSTRA TRÄDGÅRDSGATAN 15-17-19 - STOCKHOLM
Uppköper och försäljer alla slag av antikviteter.

Lidol

är den tillförlitligaste av alla bröst-karameller

Ende tillverkare:

AXEL FORSBERG - GÖTEBORG

TEATERSÄSONEN HAR BÖRJAT på allvar, och åter stå vi inför ett stort frågetecken. Vad skall den bära i sitt sköte? Ont eller gott, stort eller smått? Det blir väl både det ena och det andra, och det är kanske bäst så, ty livet vore enformigt annars. Lika sällan som mästerverket är helt utan vank och lyte, lika sällan är ock det dåliga så uselt, att man inte med litet god vilja därav kan lära något gott. Åtminstone negativt. Så att i det fallet vore det orimligt att begära något annat.

Men en bestämd skillnad kommer säsongen ändå att uppvisa mot föregående år. Stockholm har en teater mindre. Efter Svenskans brand har Thalia blivit trångboddare än förut. Ännu har hon visserligen gott tak över huvudet, men hennes tjänande präster och prästinnor ha ändå måst flytta ihop en smula. Kanske kommer inskränkningen att verka koncentrerande, kanske skall den på sitt sätt bidra till att mycket av det lättare godset får maka åt sig och ge plats för mera värdefulla stycken. En strängare gallring här och var skulle helt visst höja teaterns nivå. Men ett är säkert: med vemod skall man minnas alla glada och goda kvällar på Svenska teatern. Det är vår enda scen med tradition. Man trivdes där, man hade en känsla av att hela tiden vara i gott sällskap med ett skiftesrikt förflutet, man var van vid dammet och den fläckiga plyschen. Alltid kommer man att sakna salongen, även om spillrorna i framtiden få ge plats för en nyare och tidsenligare scen. Ty där bland bråten ligga ändå minnena från teaterns glansdagar begravna. Och ingen arkitekt, hur skicklig han är, skall någonsin kunna väcka skuggorna till liv.

Brända tomtens ensemble har numera flyttat över till Vasateatern, som genomgått en lika grundlig som behövlig uppsnygning. Om foyern verkar en smula irrgångssalong med sin röda marmorimitation och sina infällda speglar så är själva det inre så mycket bättre. Där har man på ett förnuftigt sätt tagit vara på det gamla och gjort alltsammans hemtrevligare, bland annat genom att göra en enda stor parkett av de föregående tre. Och den nya sammetsridån lär gå med motor, vilket måhända får tydas som en välbetänkt åtgärd vid alla succéer, som direktionen i framtiden helt visst bespetsar sig på. Säkert är Stockholm enigt i att önska det nya Rånftska bolaget all möjlig framgång på denna scen, som nu fått det maktpåliggande uppdraget att axla gamla Svenskans välsydda kappor.

Inledningsprogrammet var måhända valt just med tanke att knyta nytt till gammalt. »Alarmklockan» av Hennequin kallas visserligen lustspel, men står ändå betydligt närmare komedien. Den är flärdlös, stillsam och moralisk, till det yttre en smula tillkrånglad men med ett enkelt innehåll. De uddiga kvickheterna är det långt emellan. Pjäsen behandlar ett i fransk litteratur ofta återkommande ämne: den åldrade kvinnans hjerta och till slut blir förälskad i sin nevö. Alarmklockan, som i själva verket är gikten i hans ena ben, användes dels av hans älskarinna i själviska syfte, dels ringer den när han står i begrepp

Klintberg och fru Björling i Alarmklockan.

Idun har åter nöjet att se sin under signaturen Pewe välkända teaterkritiker fatta pennan för att ägna våra sceniska företeelser sin granskande uppmärksamhet.

att resa bort och begå en oförlätlig dumhet; på så sätt räddas både Suzannes och styckets moral. Kring onkeln och nevön gruppera sig en mängd bifigurer, vilka på ett eller annat sätt ingripa i handlingen. Constance Byström var här i tillfälle att göra en saftig typ från landet, Renée Björling en raffinerad dam av värld. Herrarna Billberg,

När skådespelaren Olof Winnerstrand nyligen fyllde 50 år hade han glädjen att bland sina kära som omgävo honom först och främst se sin gamla mamma som glädjer sig åt sonens sceniska framgångar.

Johanson och Cederborgh verkade hederliga svenskar med ett redbart arbete bakom sig då däremot Hugo Björne verkligen hade en fläkt av äkta parisiskt kring sin välpressade kavaj.

Gunnar Klintberg var på en gång registrör och giktpinad onkel. Han hade tagit fasta på det godmodiga i rollen och undvek att betona kvinnotjusarens och vivörens sida. Inga Tidblad slutligen — ibland tycker jag om att spara det bästa till slut — spelade den lilla lantliga nevön Suzanne, som kommer till Paris som puppa men mycket hastigt utvecklas till en bländande fjäril. Hon var sällsynt till sin fördel, förenande det ljuvt barnsliga med det spirande koketteri, det omedvetna ömma med den medvetna förälskelsen, det lillgamlas med den sprittande livsglädjen. Något bättre ord än »förtjusande» är svårt att finna för att adekvat återge apparitionen.

Premiärpubliken, som tydligen spant förväntningarna högt, hade litet svårt att komma i stämning, och ridåmotorn fick inte mycket att göra. Det kanske går bättre när man blivit varmare i kläderna.

*

Ehuru en negerrevy strängt taget inte hör under rubriken för denna anmälan, får den ändå slinka med på ett hörn. Egentligen för att den på sina håll häcklats. Men man måste bestämt vara bekajad med andlig magsyra för att inte vilja erkänna dess förtjänster, naturligtvis under förutsättning att man ej tillhör dem, som principiellt avhålla sig från scenens lättare gods. »Chocolate Kiddies» är en så pass helgjuten trupp, att den gott tål att synas i sömmarna. Och framför allt verkar den äkta. Nu är det visst inte meningen att rosa den avart av scenisk framställning, som kallas revy, på den gedignare konstens bekostnad, men eftersom den nu en gång existerar har man bara att anamma den och glädja sig åt när den någon gång bjuder på originalitet. Visst finns det bättre negerglädje i Amerika än vad Revyteatern kan bjuda på. Det finns också vackrare isbjörnar vid polen än på Skansen. Men vem ätar sig att föra hit dem till vår avlägset belägna stad?

Den, som har sinne för rytm, musik och glada färger kan inte undgå att ryckas med av chokladpralinernas solskenshumör. De se ut att ha så hjärtinnerligen roligt själva åt allt stöppande och man kan så väl förstå att de ha svårt att sitta stilla när Sam Woodings orkester klämmer i med sina förbluffande kakofonier. Revyn är en typisk exponent för något av den jagande hets, som satt sin stämpel på nutidens kontinentala liv, men som lyckligtvis endast nått oss som en relativt mild sunnanfläkt. Man kan bara vara glad att när Stockholm nu fått göra bekantskap med den i stora världen så populärt blivna negerglädjen, det skett genom ett så pass förstklassigt, förorgerligt och samövat sällskap som »Chocolate Kiddies» brunsvarta ensemble.

Pewe!

CAP FYRA ÄTCHOKLADER.
Palmerij Mjölke
Gräddfäskant
Bitter
 Tillfredsställa alla smakriktningar.

VARFÖR GÅ DE UNGA EJ I KYRKAN?

UNGDOMEN RYGGAR FÖR DET SOM ÄR TRÅKIGT, SENTIMENTALT, OVÄRDIGT OCH TRÅNGSYNT MEN ÄR LÄTT ATT ENTUSIASMERA.

»NORRA REALLÄROVERKET HAR», säger rektor Carl Swedelius, »haft lyckan att se sina ungdomsgudstjänster i Engelbrektskyrkan talrikt besökta och jag tror därför, att de varit lagda så, som ungdomen vill ha dem: En rik liturgisk avdelning före och efter predikan, som vanligen varit relativt kort, men alltid hållits med djup förståelse för de unga. Ett skolungdomens stora intresse för dem ha vi haft i gymnasiet, där även de ganska arbetsbetyngda eleverna givit sig tid att delta i sångkörerna och aldrig sparat sig när det gällt repetitioner. Men så ha vi också haft en sådan sångledare som tonsättare Oscar Lindberg.»

Fröken Vivi von Krusenstjerna, sekreterare i Sveriges Kristliga Gymnasistförbund svarar:

»Det är alltför påtagligt, att endast en relativt ringa del av vår ungdom söker sig till församlingens gudstjänster. Varför? Låter man de unga själva svara, visar det sig, att det huvudsakligen är fyra faktorer, som för dem spela en stor roll, när det gäller ett ställningstagande till det religiösa livet och yttringarna därav. De rygga med instinktiv ömtålighet för det, som är tråkigt, sentimentalt, ovärdigt, trångsynt; en fullkomligt sund och naturlig reaktion som hör det nya och växande livet till.

När man utifrån detta helt kort skall få fram kravet på en gudstjänst — och hit räknar jag 'då all art av andakt, inte minst skolans morgonböner — som i djupaste mening skall kunna tillfredsställa unga människors hjärtan, torde det kunna tolkas ungefär så: Till gudstjänsten skall höra ett rikt musikaliskt inslag av fullt kvalificerad art. Textutläggningen skall vara kort och koncis, frisk och naturlig, och allt, vad som i övrigt rymmes inom gudstjänstens ram, av den officierande handhas med ett verkligt inlevande i det, som sker. Liv och lära hos den, som skiftar religionens gåvor, måste vara ett, ty liv talar mer än ord, och unga människor äro lyhörda på ett sätt, som vi kanske ha alltför lätt att glömma. Vad åsikter och lärouppfattning beträffar, kräva de unga en vid-synt förståelse, respekt för andras tänkande, även om det måhända icke är ortodox i hävdvunnen mening.

Talar en människa de ungas språk — i ord, i gudstjänstens handlingar, i levande gärning — mänskligt och ljusst, då fångar hon deras intresse, då är vägen till dem öppen. Det äkta, det helgjutna talar alltid till dem. Halvhet, överord, självgodhet kommer dem lätt att reagera på ett ostentativt sätt. Kanske tolkas deras krav bäst så: »Varen rena, I som bären Herrens käril». De ha sett för mycket av ord-kristendom; de kräva med all rätt och behöva en livets kristendom. Där gudstjänsten blir andakt, helgd, levande männi-

Hur ordna gudstjänsten, så att den för ungdomen blir vad den kan och bör vara: en stund av helgd och stillhet, en samling kring det djupaste i livet, som utvecklar ens innersta personlighet. Svaret ges här av några erfarna ungdomsledare och en av ungdomarna själva.

skors tjänst inför Gud, där är en i grund och botten oförändrad ungdom alltid redo att vara med. Detta är deras stora och rätta krav; det, som ger dem intresse. Vad därutöver är, är dem av ondo.

»Ungdom är så olika», menar fru Ester Åkesson-Beskow, v. ordf. i Södra K. F. U. K. och fortsätter: »Skulle jag göra ett försök att generalisera — en vanskelig sak — ville jag uttrycka mitt svar så:

Gudstjänsten skall vara kort. Predikan 15 högst 20 min. lång, bör vara uppfordrande och positiv (således ej med negativa föreskrifter) och föregås samt följas av sång, om möjligt i hurtig takt. Jag skulle önska, att Fader vår lästes högt och gemensamt, men att den övriga bönen, liksom hos kväkarna, vore ett tyst upplåtande av hjärtat. Den tysta bönen såge jag gärna tillämpad vid religiös sammankomst med alla åldrar och särskilt i den trängre kretsen.»

Fröken Sigrid Netzel, som i nio år varit ordf. i K. F. U. K. gör en bestämd skillnad mellan den offentliga gudstjänsten, och de särskilt för ungdom anordnade gudstjänsterna och mötena och svarar:

»Med avseende på den offentliga gudstjänsten har jag av många föräldrar hört uttalas den bestämda önskan, att på minsta sätt inkräkta på evangelii fulla innehåll. Psalmer böra ock väljas på sådant sätt, att det blir möjligt för vår tids människor delta däri.

Ett annat stort önskemål har för mig länge varit församlingens aktiva deltagande i gudstjänsten på ett annat sätt än nu. Varför får den ej hörbart deltaga i syndabekännelse och trosbekännelse samt i Fader vår? Det är upplyftande att i den engelska gudstjänsten höra de många manliga rösterna, och flertalet därstädes synas verkligen taga del i sin gudstjänst.

Med avseende på s. k. ungdomsmöten har det ofta, synes det mig syndats ej så litet mot ungdomen, t. ex. fyra talare, varav somliga ha haft långa anföranden, ja en hel predikan. Man kan få sagt mycket på tio — femton minuter, och god sång har en utomordentlig betydelse på ungdomsmöten.

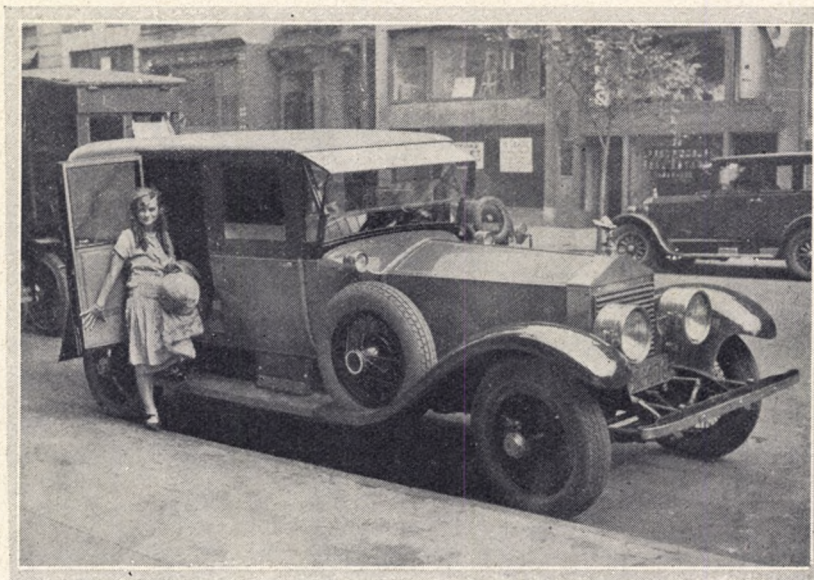
Ett tillfälle står för mig, då en ung kvinna på ett enkelt sätt sjöng några sånger och en annan ung människa deklamerade så, att det gick till hjärtana. Ehuru en del av de unga kvinnorna vid mötets början voro sysselsatta med att läsa kommunist-tidningar, lyssnade de efter detta med stor stillhet och uppmärksamhet till den aftonbön, som följde. Ytterst tilltalande anordningar såväl i kyrka som vid andra tillfällen bidra till att skapa helgd och andakt. Väl minns jag ett gudstjänstbesök i en landskyrka på midsommardagen, då ej en enda blomma prydde kyrkan. Men den där tillfälligt samlade ungdomsskaran skyndade ut på fälten och samlade blommor, så att efter en kort stund sommarens fågring flyttat in i det förut tomma templet. Men framför allt, det djupaste och verkligt avgörande, är ju att de samtala, sjunga eller på något sätt taga del i gudstjänsten, dit de önska se ungdomen styra sina steg, äro fyllda av Guds Ande, äro bedjare och äga någon förståelse för och kännedom om unga människors känslor och behov.

En representant för den studerande ungdomen själv är gymnasisten fröken Marianne de Maré, Lund, vars svar lyder:

»Det är givetvis av vikt, att våra gudstjänster äro sådana, att vi unga kunna känna oss tilltalade av dem och i dem kunna finna den bärande gemenskap och på samma gång den inre samling och ro, som en gudstjänst bör kunna giva.

Många faktorer spela härvid in; en del kan man ju nog genom förändringar vända till något bättre, men en del däremot beror på var och en personligen. Vi komma inte bara för att taga emot utan också för att giva något, för att höja stillheten och andakten. Ha vi våra tankar splittrade och oroliga, medverka vi ju inte till den allmänna samlingsen, som är så gränsöst betydelsefull för utbytet. Vad psalmsången beträffar, beror den ju i hög grad dels t. ex. på val av psalm och dels på orgelspelet, men i den borde alla, som kunna sjunga, om än al-

(Forts. sid. 983.)

Sagan om Askungen förverkligad.

Marie Louise Browning heter en amerikansk flicka som nyligen blivit under nog så romantiska omständigheter adopterad av en amerikansk miljonär som fattat behag i den förut under mycket blygsamma förhållanden uppvuxna flickan. Först fick hon av sin nya pappa den dräkt hon bär och som present n:r 2 erhöll hon den ståtliga Rolls-Royce-bil som hon ses med ett lyckligt leende ta i besittning. Och vilken flicka skulle inte se glad ut i hennes ställe!

KLÄNNING BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAD
ELLER FÄRGAD HOS
ÖRGRYTE KEMISKA • GÖTEBORG

5% järn innehåller
IDOZAN
fem gånger så stor jämhalt som andra liknande järnmediciner därför billigast vid användning

MINNEN FRÅN ODINSLUND

ÄDLA SKUGGOR VÖRDADE FÄDER.

BLAND DEN TEOLOGISKA FAKULTETENS professurer fanns en med en egenomlig titel: »Kalsenisk professor i teologiska prenotationer och teologisk encyklopedie». Jag tror knappast, att någon av oss, som inskrivits i fakulteten, till en början hade någon aning om vad detta studium innebar.

Innehavare av denna professur var emellertid på min tid sedermera ärkebiskopen Johan August Ekman. Ekman var västgöte och utgången ur ett enkelt hem. Jag tror fadern varit husar. Över sitt skrivbord hade också professorn en bild i akvarell av fadern. Självt kunde även den lärde mannen bestiga hästryggen, men sällan sågo vi Ekman i denna skepnad.

Tyvärr fick jag aldrig höra Ekman föreläsa. Hans ämne ansågs höra till de »mindre», och tentamen borde kunna ske utan någon föreläsning. Det var alltså i tentamen jag första gången träffade E. Den ytterst timide och förbindlige mannen var här mycket nogräknad. Han satt hela tiden med sin papperskniv i hand, följde noga med svaren och, i fall de ej utföll så som han »ville ha det», fick man snällt som en skolpojke »ta om det» tills det hela blev fullt korrekt.

Stor var vår förvåning och förvirring när professorn efter tentamens lyckliga slut själv i tamburen hjälpte oss studentpojkar på med våra överrockar!

Men sådan var han. Tjänstvilligheten och ödmjukheten själv. Som ärkebiskop kunde han stiga ned från trottoaren i rännstenen för vilken mötande som helst. Det blev nästan som ett skrämt uttryck i hans ansikte.

Trodde man, att Ekman därför var en mes eller nolla, bedrog man sig storligen.

Ärkebiskop Sundberg, som var en skarp-synt man, såges själv ha förutsagt E. som sin efterträdare. Efter otroliga försakelser under studieåren hade E. arbetat sig fram till sin ställning. Han räknades som en av sin tids liberaler och hade nog ej alltid lätt att hävda sin ställning gentemot den stränga observansens män.

Som predikant och talare var Ekman utmärkt. Ingen hörde åtminstone jag hellre än han. Det var innerlighet, värme och övertygelse på samma gång som klarhet och reda. T. o. m. åt abstrakta uttryck kunde Ekman förläna helgd och flykt. Hela hans framträdande, utan någon som helst pose, var aktningssjudande och sympatväckande. Som prov på hans »stil» vill jag anföra följande citat, som fäst sig i mitt minne:

»Varför lyser aftonrodnaden? Därför, att solen, som uppgått över andra land, sänder strålar inom vår synkrets. Så lyser förtrons öga en aftonrodnad i rik glans, ty strålar från evighetens värld sändas till den jordiska synkretsens rand och båda, att där i evighetens värld är sol och dag.»

Alldeles utan ovänner eller antagonister var nog ej ens en J. A. Ekman. Ingen verklig man blir sådana förutan i denna värld av motsättningar och tvistämnen. Men ingen skall kunna förmå mig att tro, att E.

Ärkebiskop Ekman.

I det galleri Uppsalafigurer från 80-talet som pastor Aurelius denna gång presenterar ses främst den sedermera korade ärkebiskop Ekman's intressanta personlighet.

självt — om han ej blivit vilseledd genom falska uppgifter — skulle ha tagit första steget till strid eller personliga förvecklingar.

En i allo vederhäftig man var förste teologie professorn och domprosten, prof. i kyrkohistoria Robert Sundelin. Hans föreläsningar över de katolska ordnarna voro tämligen torra, men klara och rediga som han själv. S. var en manlig, stark karaktär. Det visade han framför allt när han drabbades av det olycksöde, som för tidigt tog honom bort från sina kära och från universitetet. Ingen förebråelse mot den läkare, som skött honom, fast han ansågs ha kunnat räddas genom en annan metod, blott några knappa ord av mod och förtröstan.

Sådan var den man som en kamrat och jag en höstafton besökte för tentamen i hans hem vid Trädgårdsgatan, sedan domkyrkotornet slagit fem dova slag.

Professorn tog emot oss insvept i sin nattrock, slog sig ned i sin vilstol och gav min kamrat frågan: »Kan herrn säga mig något om Atanasius?» Min kamrat hostade och harklade, dröjde pinsamt länge med svaret, men »drog» slutligen sin Atanasius med både fart och kläm. Detta satte liv i det hela. Vi hunno med åtskilliga andra »gubbar» i kyrkohistorien, och slutet blev att professorn reste sig och på sitt vanliga knappa sätt yttrade de förlösande orden:

»Jag ger herrarna betyg.»

Vi bockade oss och drogo oss skyndsamt tillbaka kanske rädda för att någon ny fråga skulle kunna blotta någon okunighet.

Ett ordentligt betyg av professor Sundelin satte man värde på. Han kunde säga

som den originelle lektor Steinnordh i Linköping: »Mine ben (B:n) di duger.» Mitt enkla »godkänd» anser jag alltså lika mycket värt som mångt »cum» från en mera givmild lärare.

Kunde Sundelin ej fritagas från en viss torrhet, så var detta ej fallet med hans kollega professorn i dogmatik och symbolik Jan Erik Berggren, värmlänning, mycket beläst och hemmastadd även utom sitt speciella fack.

Kanske hade han resignerat vis à vis oss »dimmare», som ej strävade så högt mot stjärnorna och ej kunde tänkas i behov av så mycket vetande. Oss höll han stadt vid sin kära Martensen, och, i likhet med den nysnämnde lektor S., var det ej till nackdel för tentamen, om man i förbigående kunde säga, att det avhandlade stycket stod t. ex. överst på sidan 157.

I trots härav var Berggren ingen pedant, allra minst personligen. Ett outtröttligt förråd hade han av anekdoter och citat även av profanförfattare, ofta såg man en humoristisk glimt i ögat och hans berömda »Na!» kunde alla hans vänner och lärjungar efterhärma.

Jag skulle tro, att vi svarade uppåt väggarna allesammans, när »Jan Erik» i själva dimmissionsexamen efter en fyndig exposé av romersk-katolsk åskådning ledde oss fram till den kasuistiska frågan: »Om jungfru Maria uppstode, skulle hon behöva undergå botens sakrament?» och sedan själv löste knuten med ett litet mefistoleende.

Berggren var en hedersman för första ordningen, allmänt aktad och avhållen av kamrater och lärjungar. Även han fick sin andel av livets vedervärdigheter, dem han bar med ädel resignation.

Allmän och berättigad sympati åtnjöt sedermera och nuvarande biskopen i Skara Hjalmar Danell, då e. o. professor i etik. D. ansågs som konservativ och hade särskilt dragit i härnad mot Ritschls teologi. Säkerligen var det ej lätt för honom att avvinna något av sitt ämne, som åtminstone vid denna tidpunkt ej intog någon huvudplats i fakulteten. »Gamle Martensen» fick även här bestå ingredienserna, och jag behöver blott erinra om dennes utredning huruvida lindansning kan anses vara etiskt berättigad (Säkerligen på skämt — vi voro gamla östgötavänner — gav mig Danell denna fråga i tentamen) för att mina läsare må förstå, att vi ännu ej rörde oss på psykologiska djup.

Med glädje och tillfredsställelse ha Danells många vänner följt hans senare utveckling och framgångar, som aldrig stigit honom åt huvudet. Denne alltigenom kunige, duglige, redlige och flärdlöse man har varit dem värd.

Dessa allmänna sympatier förde honom ock på sin tid upp på första förslagsrummet till ärkebiskopsstolen. Om han då gjorde ett personligt offer, har det i allo kommit hans nuvarande biskopsstift till godo.

BENGT AURELIUS.

Av alla bakpulver man sett sägs Tomtens vara numro ett

HEMSLÖJDSUPPTÄCKTER PÅ GOTLAND

ETT VACKERT ARBETE AV VISBY HUSMODERSFÖRENING.

VISBY HUSMODERSFÖRENING HAR icke legat på latsidan i sommar. Den har nämligen såsom dess ordförande fru Kerstin Steffen så betecknande yttrat varit ivrigt sysselsatt med »att bogsera en del av fastlandet till Gotland». Det vill med andra ord säga, att man samlat ihop och fört till Visby en mängd olikartade för hemmet och hemskötseln brukbara ting av det bästa nutiden ger. Resultatet därav, Hemutställningen vid Sanct Hansgatan, blev en storartad succés och en angenäm överraskning för varje besökare och ej minst för Visbyborna själva.

Hemutställningens första dagar sammanföll med kungaparets besök på Gotland och man hade den stora glädjen, att kungen offrade en stund av sin strängt upptagna tid för att bese utställningen. Den var också värd att utmärkas på detta sätt, så ovanligt gedigen, rikhaltig och i detalj genomtänkt som den var. Hur gärna man än skulle vilja skärskåda och framhålla allt det myckna och mångsidiga, som utställningen bjöd på, så låter det sig ej göra i en kort spalt som denna. Vi nödgas därför för denna gång nöja oss med att bara sysselsätta oss med en enda detalj, nämligen med Hemslöjdsavdelningen.

Det vackra kulturarbete, som runt omkring i vårt land utföres av Husmodersföreningarna, har ytterligare betonats med Visbyutställningen, och alldeles särskilt genom de verkliga uppseendeväckande upptäckter man gjort i samband med den, beträffande Gotlands ursprungliga hemslöjd. Man har

I samband med en husmodersutställning i Visby i sommar har framvisats resultatet av ett vackert forskningsarbete, som utförts av gotländska husmödrar och varigenom uppdragats ingenting mindre än den ursprungliga gotländska hemslöjd, som man förut ansett obefintlig.

länge förgäves sökt efter den och slutligen börjat tro, att den aldrig funnits till. Experter ha genomforskat ön och gång på gång återvänt med oförrättat ärende. Nu har det emellertid lyckats Husmodersföreningens energiska ledning att leta fram gamla vackra textilalster, som oförtydligt vittna om, att även Gotland har sin egenartade hemslöjd.

Gotlandsforskaren Sewe uppger på ett ställe, att s. k. »ryor» hörde till fiskarbåtsutrustningen på 1700-talet. Något bevis för detta påstående har man dock aldrig ägt förrän Husmodersföreningen nu lyckats draga fram ett präktigt ryalexemplar från Hemsetrakten ur dess omkring 200-åriga gömsle. Det uppges, att prof. Lithberg ansett sig utan tvekan kunna beteckna densamma som ett specifikt gotlandsalster. Den skiljer sig nämligen i utförandet från vad man känner till av »ryor» och dess teknik. En gammal »opphämta»-matta har man även funnit med en särdeles vacker färgsammansättning i flera färger.

Men det är ej nog med dessa i och för sig så värdefulla fynden. Man har även fått

fatt i tvenne kvadratiske bitar i rosenkrans, med en färgställning, som icke lär finnas annorstädes. Materialet är ospunnet ull, vilket vittnar om den betydliga åldern.

Vad man funnit av dräll i gäsögonväv gör Uppland äran stridig att vara ensam om. De gotländska vävbitarna visa dock en helt speciell ritning. Så fanns där tvenne respektive 80- och 100-åriga större tygstycken av s. k. trolväv. Benämningen är hämtad från det gotländska ordet för gärdesstörar, »trolrar» och vävmönstret ger också en egenartad framställning av gärdesgårdens horisontala trollinje.

En annan märklig vävnadsart, som man icke förut känt från den gotländska bygden, är finnväven, även visande en mängd handknutna föremål i samma teknik som pinnspetsarnas.

I gammal damast såg man en vacker duk med S:ta Maria kyrka i Visby. Dess ålder och ursprung äro ännu okända.

Fru Hermanna Stengård hade en rikhaltig avdelning med alster av mönstrad stickslöjd där de stickade plaggen försetts med allehanda rosor, rankor och djurfigurer. Ännu flera grenar av gammal gotländsk hemslöjd var representerad, såsom hålsöm i alls icke vanliga mönster med tydlig tradition över sig och gamla underbara tyllbroderier. Inför lustiga bolstervar av — ylle stannade åtminstone fastlandets husmödrar med häpnad och undran, men man fängslades ovillkorligen av de vackra djärva färgänderna, som slagits in i den ljusa bottenvävnaden.

NETA.

DAMERNAS DISKUSSIONSKLUBB

EN SVÅR FRÅGA OM SKILJSMÄSSANS VARA ELLER ICKE VARA.

Vi ha nu avlivat diskussionen om den svenska kvinnans tråkighet, som mycket snart i lika hög grad rörde sig om den svenska mannens tråkighet. Om man nu läser igenom de olika inläggen alltifrån upprinnelsen, d:r Söderhjems artikel, där hon slungade ut brandfacklan om de svenska männens bristande uppskattning av kvinnan och sin undran över att de svenska damerna ha så tråkigt, kan man knappast nå någon definitiv sammanfattning, som sätter fingret i det sjuka såret. Man får i stället till livs den gamla vanliga visan om en mängd olika uppfattningar, i detta fall mestadels hugg mellan könen, där vardera parten har ungefär lika rätt. Rent logiskt är också att när det börjar med tal om den svenska kvinnans tråkighet så måste den ses i sammanhang med mannen och hans ev. tråkighet. Fastän »damernas egen» vilja vi icke ställa oss partiskt på damernas sida i striden, men om vi skulle fälla en salomonisk dom, skulle vi nog säga, att Alma Söderhjelm har gjort en riktig iakttagelse, när hon säger att den svenska kvinnan har tråkigare än andra länders kvinnor, emedan männen icke insvepa henne i den aktningfulla eller beundrande atmosfär, som hon torde förtjäna i lika hög grad som sina systrar i andra länder. Men å andra sidan kan man inte undgå att finna annat än att både män och kvinnor i Sverige äro tråkigare i sällskapslivet och umgänget med varandra än de flesta andra folk, vilket

väl i sin tur beror på folklynet, »ett trögt folk fullt av hetsigheter». Att skapa om sig så från grunden är nog inte lätt, dock ha säkert många fått en liten nyttig omsusning av diskussionen om tråkigheten, som kanske skall lända till lofvärda ansträngningar att förgylla upp samvaron människor emellan. Och så få vi trösta oss med att det sällan är ens fel att två träta.

Andra ämnen vänta nu på att ventileras. Den icke så nya, men outtömliga diskussionsfrågan om äkta makars skilsmässa vill en insändare med anledning av Ekumeniska mötets behandling av ämnet ha debatterad. Vi trodde annars att den var både förlegad och omöjlig att diskutera, men vi ge gärna plats åt nedanstående:

Ska vi skiljas?

När jag läste i tidningen att ekumenerna på den stora Stockholmskonferensen fördömde skilsmässan mellan äkta makar, så log jag. Naturligtvis, ty vilken modern människa skulle inte göra det? Det finns så mycket som kyrkan förkastar med ena handen, men ser genom den andra handens fingrar med. Ingen bryr sig längre om att förfasa sig över skilsmässan och de flesta finna den rekommendabel och förnuftig. Så tyckte även jag.

Men häromdagen fick jag en liten nöt att knäcka i denna fråga. Ofta när problemet kommer alldeles inpå en, får man förut oanade betänkligheter.

Min lilla 12-åriga dotter kom hem från uppropet i skolan. Hon hade träffat alla sina kamrater efter sommaren och hon var förstas fullproppad av intryck och nyheter. Först av allt meddelade hon,

med en viss diskret sordin och med något så beklämmande brådmoget i stämman: »Tänk, mamma, Kerstins pappa och mamma ha skiljt sig. Kerstin och Brita ha flyttat nå'n annanstans med tant och pojkar bo kvar hemma med farbror.»

Jag hade ingenting att säga, så det blev nästan pinsam tystnad ett tag, innan min dotter bytte om stämman och samtalsämne. Jag hade liksom blivit generad inför flickebarnet med den främmande stämman och episoden etsade sig in i mig med något slags oro, som inte ville lämna mig.

Här var ett stort hem, som löstes upp. Familjen hade fyra barn, alla i skolåldern från 10 upp till 17 år. Alltså just i den ömtåligaste åldern. Vad tänka nu dessa barn, hur gestalta sig deras föreställningar om denna omvälvning i hemmet, vad känna de? Hur blir deras nya liv i hemmet, i skolan, bland kamrater, i andra hem? Å, det är tusen svåra och tragiska frågor, som vältra sig över en i detta sammanhang.

Till slut kände jag inför dem, jag tror för första gången i detta problem, något av sympati med förbudet mot skilsmässa. Åtminstone för föräldrar med barn i denna ömtåliga skolålder, då »andarna hålla på att vakna». »Det skall vara något förfärligt, som skall skilja sådana föräldrar åt», sade en väninna till mig, när vi diskuterade fallet. Men jag kunde inte låta bli att svara: »Vad kan vara förfärligare än att barnen tillfogas detta slag?» Jag hörde för en tid sedan om två makar, som skiljt sig, sedan deras enda dotter gift sig — man log och undrade varför två människor, som hållit ihop så länge, inte nu kunde lugna sig livet ut tillsammans. Men de föräldrarna voro aktning värda, tycker jag. Däremot tycker jag, att i det fall min dotter berättade finns det intet tillräckligt tungt skäl, som kan försvara den förfärliga åtgärden mot barnen. Det skulle vara intressant att se vad andra kvinnor och mödrar — och även män — anse om dylika skilsmässor?

Fru X.

AUX GALERIES LAFAYETTE

Modeller och prover till påseende hos
GALERIES LAFAYETTE AGENTUR

Rika 115 66
Norr 160 55

Begär våra kataloger.

Birger Jarlag. 29
STOCKHOLM

PÅHLSSONS
Teaterkonfekt
Högfin kvalitet
Carl Peter

Tillverkare: A.-Bol. Carl P. Pålssons
Choklad- och Konfektfabrik, Malmö.

M A N N E N M E D L A V E N D E L N

AV ETHEL COLBURN MAYNE. FRÅN ENGELSKAN AV ELLEN RYDELIUS.

— Det finns några på hyllorna i ditt skåp.

Lucinda tvekade, men det betydde ingenting numera. — Jag lade undan en del till julklappar i din tomma låda.

— Har du det? Det har jag inte märkt. Julklappar! Det var en god idé.

Intet stickord! Men om det hade kommit, skulle hon icke ha fäst sig vid det. Likgiltigheten hade kommit och hon var glad över den i stället för att finna den outhärdlig. Detta var trädgårdens, hennes paradys' förtjänst. Ingenting betydde något numera utom vad trädgården sade henne.

III.

En dag, då Lucinda satt där med sin lavendel och sitt siden i knäet såg hon en okänd kvinna stå tveksamt vid grinden. »En fin dam», tänkte Lucinda.

Främlingen ropade. — Skulle ni kunna säga mig, var stenbrottet ligger? Stig inte upp, låt mig få komma in.

Lucinda lät henne komma, ty lavendeln låg lös.

Den främmande var från London, det var lika tydligt som att hon var en fin dam. Hon hade de landskläder, som bara Londonbor bära och hon hade ännu mera markerat Londonsätt. Hon gick framåt, förbindlig och säker.

— Jag har gått vilse, sade hon, och sedan såg Lucinda hennes mörka ögon vidgas av något, som liknade igenkännande. Men Lucinda visste, att de aldrig råkats för.

— Förlåt att jag kommer rusande in så här, sade den främmande damen. Jag såg att ert knä var fullt och nu ser jag att det är fullt av lavendel. Så söta påsar! Ligger stenbrottet långt borta?

Lucinda berättade var det låg, men alltjämt dröjde den andra kvar.

— Det var lustigt, sade hon, jag köpte en påse på promenaden härom dagen, så lik den här — och hon pekade på en grön, trekantig — att jag nästan kunde svära på att ni hade gjort den.

— Men jag säljer aldrig mina påsar.

— Inte. Då var det inte så. Det var en herre, som såg så bra ut och var så välklädd — på cykel. Jag tyckte det var underligt, men man vet hur svårt folk har det. Har ni sett honom? fortfor den besökande. Hennes ögon voro fästa på Lucinda Trew med mindre av det fina sätt hon hittills visat.

Den lilla hustrun! Ty i ansiktet hon stirrade på, lästes blek förvåning och hon gissade, att här var det fråga om mer än cigaretter och att sy fingrarna såriga. Hennes snabba Londonhjärna tänkte över möjligheterna. Drinkare. En morfinist, som på detta sätt fyllde sitt hemliga behov! Dessa sex penceslantar och shillings kunde icke räcka till något annat.

— Har jag varit indiskret? sade hon högt, men det låg en så livlig nyfikenhet i hennes ångerfulla ton, att Lucinda plötsligt reste sig och spillde ut sin lavendel på gräset.

Främlingen lutade sig ned men hindrades.

— Nej tack bry er inte om det.. Jag har intet patent på mina modeller.

Detta betydde avsked.

— Tack så mycket. Jag hittar nog lätt till stenbrottet nu, tänker jag.

Jasper Trew är en egoistisk äkta man med en undergiven och verksam fru Lucinda som hittat på att förströ sig i ensamheten med att sy lavendelpåsar. Hur mannen utnyttjat hennes arbete blir klart vid ett besök hos hustrun av en dam som tillhandlat sig en lavendelpåse av mannen.

Där den lilla kvinnan stod bland lavendeln, böjde hon med värdighet ett illa borstat, grått huvud.

IV.

Några dagar senare fick mrs Trew se den främmande komma uppför vägen. Hon var för väluppfostrad för att se in. Lucinda ropade till henne.

— Vill ni inte komma in? Jag skulle vilja tala med er. — Och då främlingen närmade sig, sade Lucinda: »Jag kunde ha stigit upp den här gången.» Ty i stället för lavendel hade hon en liten hög med virkning i knäet.

— Jag har slutat med lavendelpåsarna, sade hon.

Den främmande kände sig uppfordrad att fråga varför.

— Emedan mannen på cykeln är min man. Jag har frågat honom, varför han säljer mina påsar häromkring i trakten.

— Berättade han det?

— Ja.

— Sanningen, tror ni?

— Sanningen, det vet jag.

En gång för alla uppgav den främmande damen att begripa sig på detta. Drinkare och morfinteorian var hopplös.

Hon fortfor: Nej, Jasper kan inte bedra mig, då jag en gång tar itu på allvar. Det gör jag nästan aldrig. Men den här gån-

Kring dagens bibelord.

Utvalda för Idun av prinsessan Ebba Bernadotte.

Samlen eder icke skatter på jorden — utan samlen eder skatter i himmelen.

Matteus 6: 19—20.

Ty där din skatt är, där kommer ock ditt hjärta att vara.

Matteus 6: 21.

Himmelriket är likt en skatt, som har blivit gömd i en åker — en man finner den — och i sin glädje går han bort och säljer allt vad han äger och köper den åkern.

Matteus 13: 14.

Allt det som var mig en vinning, det har jag, för Kristi skull, räknat såsom en förlust.

Filipper brevet 3: 7.

Ty jag vill lära känna Honom och Hans uppståndelses kraft.

Filipper brevet 3: 10.

Och jagar mot målet för att få den segerlön, som hålles framför oss, genom Guds kallelse ovanifrån i Kristus Jesus.

Filipper brevet 3: 14.

Vi hava vårt medborgarskap i himmelen och därifrån vänta vi ock Herren Jesus Kristus, såsom Frälsare.

Filipper brevet 3: 20.

gen... Hon bröt av meningen och rynkade pannan. Det var i alla fall obehagligt att få veta det på det sättet.

— Jag känner mig verkligen ledsen.

— Ja, men vem kunde ana — Nej, förresten, jag tror ni anade det. Vi äro riktigt goda vänner, ser ni, min man och jag.

Gästen var mycket road. En ståtlig man, en liten vissnad hustru — men ändå inte någon gås — och denna förevändning för samtal med besökande, som man inte kunde närma sig på annat sätt. Så komiskt om hon skulle möta honom igen!

Den lilla hustrun fortsatte:

— Det är en butiksfröken vid Avenue Arcade. Hon vill ha sina nöjen — film och teater och té på fina ställen. Han kunde inte betala det på de pengar vi lägga undan. Jag gjorde påsarna till julen och lade dem i hans klädkåp i en tom låda. Och han hittade dem.

— Hur kom han på den idén att sälja dem?

— Han gav henne en till present och hon tänkte ut det, då han sade, att det fanns massor, ifall hon hellre ville ha en annan färg.

— En sådan oförskämd slyna! Hur kunde han samtycka?

— Förälskelse, sade Lucinda Trew utan leende eller hån. Och jag har ordnat saken. Hon kommer att göra påsarna för framtiden, det blir enda skillnaden.

— Vem skall bestå lavendeln? utropade främlingen, alltjämt road men oväntat nog en smula indignerad.

— Jo, jag.

— Han började med att bjuda på ljung, sade hans offer leende.

— Det var hans egen idé. Det underlättar saken.

— Ja, det gör det. Men hon tänkte och sade: Ni håller väl mycket av er man?

— Nej. Men jag älskar den här trädgården.

— Är ni stoiker eller...

— Cyniker? Ingendera delen. — Och hon kastade en blick på den obehandskade handen i främlingens knä. Ni är icke gift?

Den andra sade, medan hon rörde på handen, så att en opalring kastade sin gnista. Nej, men det är i alla fall...

— Nej, det är just vad det inte är. Det finns ingenting i världen som äktenskapet. Jag har min trädgård nu, det som jag lever för. Varför skulle inte han få ha sitt?

— En butiksfröken?

— Jag menade någonting att glädjas åt. Helt bryskt utropade badgästen: Ni är djupare än ni verkar!

— Det äro de flesta gifta kvinnor. Vill ni inte stiga in och dricka litet te? Jag tänkte berätta det för er, om jag träffade er, och jag hoppades jag skulle råka er.

— Ty det är något ni aldrig berättar för er trädgård, sade främlingen och kände att hon äntligen hade fått korn på något.

— Ja. Och ni reser bort, och vi veta inte varandras namn. Jag var inte säker på att jag kunde säga det tydligt. Jasper säger, att jag aldrig kan det.

Medan de gingo förbi lavendeln, sade hon: Badgästerna resa snart, men det finns bodar, påstår hon, som kanske ta påsarna till julen.

KOBBS specialblandning av Ceylonthéer, märket Zaryana (gul etikett), giver en kraftig, aromatisk, starkt stimulerande dryck. Jämför detta thé med andra i handeln förekommande thé-sorter i samma prisläge och Ni skall genast finna Zaryanathéets överlägsenhet i kvalitét.

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

AUGUSTA HAGELBERG.
F. Kuylenstierna, Hofman-
torp. Änka efter kyrkoherden
Oscar Hagelberg.
80 år den 12 september.

KERSTIN BOHMAN.
F. Rüffel, Stockholm. Maka
till f. d. justitierådet Hugo
Bohman. Socialt och filantro-
piskt intresserad.
70 år den 3 september.

ANNA MELANDER.
F. Söderhielm, Arvika. Maka
till f. d. översten vid General-
staben Emil Melander.
70 år den 13 september.

GERDA HEURGREN.
F. Kallenberg, Kells Nöbbel-
löf, Teckomatorp. Maka till
kyrkoherden och kontrakts-
prosten O. I. Heurgren.
70 år den 15 september.

SIGRID JÖRLANDER.
F. Stenberg, Ulricchamn. Än-
ka efter kyrkoherden och
traktsprosten Efraim Jör-
lander.
70 år den 15 september.

AUGUSTA BECKMAN.
F. Grummt, Norrköping. Ma-
ka till politierådmannen Axel
Beckman.
65 år den 11 september.

SIGRID ÖRN.
Fröken, Linköping. F. d. lä-
rarinna, led. av stadsfullm.,
i Linköping m. m. Verksam
inom Röda Korset. Dotter
till översten Gustaf Örn.
65 år den 15 september.

MATHILDE von ENGE-
STRÖM.
F. frih. Liljencrantz, Heby.
Gnesta. Änka efter dompros-
ten Adolf von Engeström,
Kalmar.
65 år den 17 september.

HEDVIG MONTGOMERY.
F. grev. Lewenhaupt, Stock-
holm. Maka till kammarher-
ren och kanslirådet Josias
Montgomery.
60 år den 11 september.

ELIN LEMCHEN.
F. Friberg, Jönköping. Maka
till v. häradshövdingen A.
Wilhelm Lemchen.
55 år den 11 september.

BERTHA WELLIN.
Fröken, Stockholm. Led. av
Riksdagens andra kammare,
Stadsfullmäktige m. m.
55 år den 11 september.

HANNA BERNHAGEN.
Fröken, Stockholm. Medicine
licentiat, praktiserande läkare.
55 år den 12 september.

INGEBORG HUSS.
F. Nordin, Östersund. Maka
till majoren E. A. E. Huss.
55 år den 15 september.

ADELE BÄARNHIELM.
F. von Hofsten, Enköping.
Änka efter civilingenjören
Wendel Bäarnhielm.
55 år den 17 september.

EBBA SCHEUTZ.
F. Sohlgren, Motala. Maka
till redaktören Georg Scheutz.
50 år den 13 september.

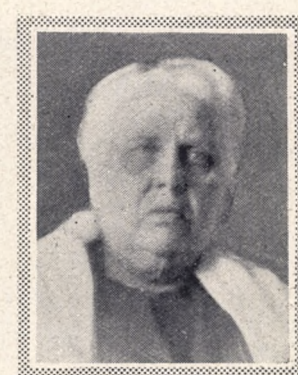
MARIA LILJEDAHL.
F. Busck, Stockholm. Änka
efter tandläkaren Sten Lilje-
dahl.
50 år den 14 september.

EBBA FALK.
F. Anderson, Råsunda. Ma-
ka till direktören Gösta Falk.
50 år den 17 september.

KARIN HEDERSTIERNA.
F. Albrecht, Kristianstad.
Maka till civilingenjören
Hans Hederstierna.
50 år den 17 september.

MATHILDA WAHLÉN †.
F. Holm, Stockholm. Änka
efter grosshandlaren G.
Wahlén.
* 1852, † den 22 juli.

SOFIA OLSSON †.
F. Källström, Södertälje. Än-
ka efter fabrikören P. E.
Olsson.
* 1837, † den 29 juli.

Rena fönster,

spiegelblanka och skinande, med ett minimum av det vanliga arbetet, se där resultatet om Ni använder det världsberömda fönsterputsmedlet

Bon Ami

Pris 40 öre

PERSONALKONSULENTEN

ETT NYTT KVINNLIGT ARBETSFÄLT.

VI KVINNOR SAKNA MED FÅ UNDANTAG möjligheter till samvaro med personer från skilda arbetsområden och med andra intressen, en möjlighet som i oerhörd hög grad kan gör livet rikare, säger yrkesinspektisen fröken Kerstin Hesselgren. "Därför blir synkretsen ofta så trång och begränsad men därför äro vi glada åt allt som öppnar vägen till samarbete och förståelse mellan kvinnor från skilda arbetsområden."

En stor sådan möjlighet har man redan i den moderna rörelse, som de senaste åren utvecklats på fabriker. Man har i flera firmor anställt s. k. personalkonsulenter d. v. s. kvinnor med praktisk och teoretisk utbildning, lämpliga och tränade för socialt arbete. Numera gå de igenom socialpolitiska institutet, förut kunde utbildningen variera en smula. Huvudsaken är och förblir naturligtvis praktisk och intellektuell begåvning och en levande kärlek till uppgiften. Ty det är inga överord att kalla det en uppgift att med värme och förståelse sätta sig in i andra kvinnors förhållanden, ta del av deras sorger och fröjder, bistå med råd och dåd och på samma gång stå vid deras sida som kamrat och vän. Det är ett arbete som vidgar blicken och gör livet rikare. Man behöver inte syssla länge därmed för att inse hur mycket vi alla ha att lära av varandra. Det har varit industrialismens stora fara att man så länge förbisett det personliga inslaget. Längre och längre har den drivits hän mot mekanisering, så att det mänskliga plånats ut och detta har i längden skadat även arbetet och dess resultat.

Ett besök hos några personalkonsulenter i olika firmor är bästa sättet att övertyga sig om riktigheten av dessa synpunkter. Med glädje och hängivenhet gå de upp i sin gärning, som ju kan vara av den mest skiftande

Vad svenska landsorten läser.

»GODDAGEN, HAR HON NÅN POST åt mej i dag?»

»Joo då, i dag har ni er tidning.»

»Det var då för väl i jesta friden, så jag får se hur det går för Vackra Margit.»

»Jasså, är det följetongen det?»

»Visst ä de hä, å den ä då så bra, så bra. Ja den förra va också bra, dom fick då varann, så dom gifte sej då te missom-marn.»

Den lilla rynkiga pigga gumman, som talar, är representanten för de läshung-riga i orten. Hon är nöjd och glad åt sin varannandags-tidning med den spännande följetongen — oftast en svensk bygde- och kärlekshistoria, vilka höra till de mest omtyckta. Får hon sen en gång i veckan en till i grannens »Triumfbågen» är hon fullt tillfredsställd vad läsning beträffar.

Ja vad läser egentligen folket så här ute på rena rama bondlandet? Man kan tryggt säga, att förutom de olika tidningarna finns i regel varken tid, råd eller intresse för någon annan lektyr. Bildningens representanter, präster och lärare, ha ju sina regelbundna boksändningar från de förnämsta bokförlagen, oftast »samlade arbeten» av Strindberg, Heidenstam m. fl. eller något större verk, taget på månads-avbetalning. Till skolan hör vanligtvis ett

På nästföljande sida ses några bilder från den gagnarika verksamhet vars arbetsområde är för många alldeles okänt men vars behövlighet intygas av alla som på nära håll konstaterat personalkonsulentens stora nytta.

art. På Tobaksmonopolet, där personalen är så gott som uteslutande kvinnlig, anordna personalkonsulenterna — en för varje filial — praktiska kurser i sömnad, konservering o. d. göra sjukbesök i hemmen, arrangera samkväm — gärna med kaffepannan till medelpunkt — och någon gång fester med lekar, sång, och musik. Man håller också kontakten uppe med Monopolets filialer landet runt. Så t. ex. gjorde Härnösands monopolflickor under semestern en stockholmstripp, då Monopolet (d. v. s. personalkonsulenterna) här ordnat för deras inkvartering och visningar av huvudstadens sevärdheter etc. Ofta händer det, att några av flickorna få tjänstledighet en eller annan månad för att kunna gå igenom en kurs vid någon folkhögskola. Återkomna till arbetet, göra de sedan ofta en rik insats i kamratlivet.

Annorlunda ställer sig uppgiften i en sådan firma som Norstedt & Söner, där männen äro i övervägande majoritet. Här är det personalkonsulentens — fröken Bosæus' — sak att i första hand hjälpa dem tillrätta med ekonomiska förhållanden. Förutom det att intressekontoret i likhet med andra firmors ta

Ärkebiskopen som vigselförrättare.

I Oscarskyrkan har sammanvigts konsertsångaren Ragnar Hulthén och fröken Margit Fries dotter till avlidne kyrkoherden i Oscars församling S. A. Fries. I likhet med sin man är fru Hulthén en skicklig musiker. De unga två vigdes av d:r S. A. Fries gamla vän ärkebiskop Söderblom. Bilden är tagen utanför Oscarskyrkan efter vigseln.

emot frivilliga besparingar — många finner det lättare att lämna dem här än gå till banken — gör man också avdrag på lönen till större och nödvändiga utgifter: skatter, hyror, inköp av kläder o. d. Är någon för ung eller oerfaren att på egen hand företaga ett sådant inköp, går personalkonsulenten med som rådgivare. Lånebibliotek och barnkolonier sorterar också under intressekontoret, medan semesterhemmet helt och hållet står under arbetarnas egen ledning.

Ett bolag, som endast sysselsätter manlig arbetskraft är Separator, där fru Facht sedan 1914 är ledare av intressekontoret.

"När man arbetat sida vid sida hela dagen är den bästa rekreationen att träffa andra människor, ej arbetskamrater, menar hon, och därför ha vi ej här lagt an på samkväm och föredrag utan på mera praktisk verksamhet. Vi ta emot besparingar mot 6 % ränta, göra avdrag på lönen till skatter och hyror och ge för övrigt — så långt vi kunna — råd och upplysningar i alla tänkbara situationer, särskilt när det gäller familjebekymmer, barnens framtid och uppfostran etc. Dessutom ha vi överinseende över ångköket och gå varje år en särskild reparationsrond hos dem, som bebo bolagets egna bostäder, varvid önskade reparationer alltid beviljas dem, som skött bostaden väl, och i mer begränsad mån dem, som inte gjort det."

Det är som man ser en växlande och starkt personlig uppgift de fått dessa personalkonsulenter och det fordras också en stark personlighet att fylla den. Men sällan har det för kvinnorna öppnats ett verksamhetsfält rikare på möjligheter att utveckla verkligt kvinnlig längtan att vara andra till hjälp och glädje.

FLEUR.

Från en postfrökens synpunkt.

bibliotek för utlåning till barnen, vilket för det mesta har sina stamkunder i några få, läsintresserade barn. De övriga äro storbelåtna med något helt annat och särdeles tidstypiskt, nämligen illustrerade kataloger från våra stora postorderaffärer, Ahlén och Holm, John Fröberg, Stockhaus och vad allt de heta. Den som vill ha något mera rafflande prenumererar gärna på en liten veckotidning, »Stad och Land» omfattande fyra sidor skärt tidningspapper med bloddrypande illustrationer och berättelser om mord, gift, skilsmässor m. m. Det finns barn tillhörande småskolan, som stolt komma och hämta denna, vilken otvivelaktigt tar loven av Nick Carter. Då äro de s. k. »målningsböckerna», som namnet här på orten lyder för Allers och Brokiga Blad, betydligt att föredraga för den yngre läsekretsen och utgöra ju även deras huvudsakliga nöjesläsning.

För de vuxna har på senare tiden öppnats nya möjligheter till billig läsning. Först och främst gratisböckerna, som några tidskrifter utdela till kupongsamlare. Detta är dock ett fåtal emot de massor av »Läkareböcker», som tidvis översvämna landet och som äro mycket gouterade, trots att ordet gratis i annonserna är ganska

(Forts. sid. 984.)

83,774,000

Kr. var KOOPERATIVA FÖRBUNDETS försäljningssumma för år 1924: en ökning under året av Kr.

11,500,000

Denna starka ökning visar otvetydigt att den kooperativa verksamheten ytterligare stegrats i effektivitet och omfattning.

Bliv medlem i Eder orts konsumtionsförening.

ARBETERSKOR I ARBETE OCH VILA

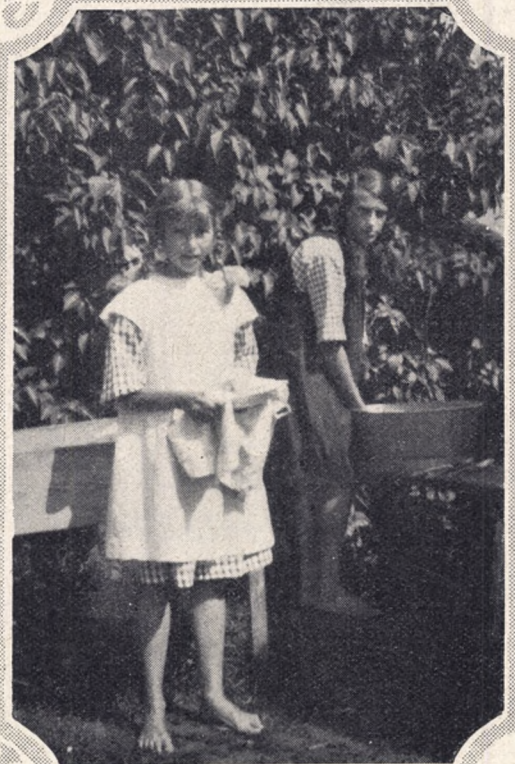
Här ses några bilder från arbeterskornas glada utfärder i skog och mark, från det uppfriskande arbete, som de till omväxling i den monotona sysselsättningen på fabrikerna, därvid få tillfälle till och från de studiefärder och kurser, som de ibland företaga och bevista.

Vallarelåt för stockholmsflickor på semesterfärd norrut.

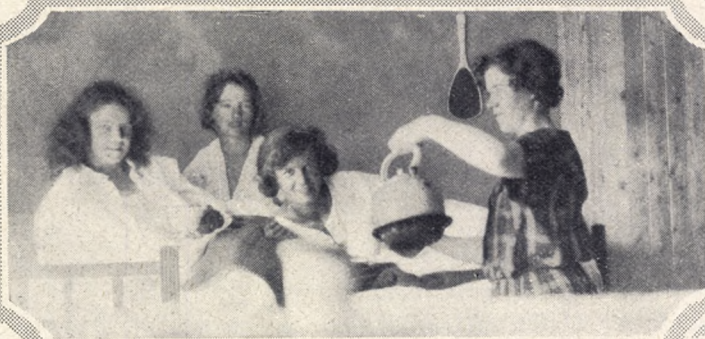
Odlingar på Svartsjölandet.

Middagsdisken.

Arbeterskor från Härnösand på Stockholmsvisit sommaren 1925, då de bo i Klara folkskola.

"Kaffetären den bästa är," tycka tydligen flickorna från Tobaksmonnopolet.

Arbeterskor som elever vid Sigtuna folkhögskola.

EN HERGÅRDSIDYLL I GÖTEBORG

HEMMA HOS PROFESSOR OCH FRU CARL SKOTTSBERG PÅ STORA ÄNGGÅRDEN.

Överst fr. v.: Fru Carin Skottsberg med en av sina döttrar. — Stora Änggården. — Underst: Ett trevligt hörn i vardagsrummet. — Del av trädgården.

NÄR FÖR JÄMNT ETT DECENNIUM sedan Göteborgs stadsfullmäktige beslöt att förvandla egendomen Stora Änggården till naturpark i samband med botanisk trädgård utsågs på samma gång egendomens gamla corps de logis till bostad åt en blivande prefekt. Men det dröjde ända till våren 1919 innan den stora parken blev tillgänglig för allmänheten och den nyutnämde prefekten, dåvarande docenten i Uppsala, Carl Skottsberg kunde ta sin nya boning i besittning. Denna hade då genomgått en grundlig restaurering under arkitekt Sigurd Ericsons ledning.

Att skapa en botanisk trädgård och att trollo fram en genuin naturpark äro två uppgifter, som vid sidan om alla direkta insatser av arbete och pengar kräva tid och framför allt åratals tålmod. »Först nu efter 6 års träget arbete börjar det så småningom arta sig», säger professor Skottsberg, då jag ber honom berätta litet om trädgården och de framtidsplaner han i samband därmed hyser. Med berättigad stolthet framhåller han att trädgården redan i år kan berömma sig av att äga Skandinavens största klippträdgård. Ett gammalt stenbrott har utnyttjats för denna anläggning och här saknas ej heller ett miniatyr-vattenfall, vars vatten samlas i en skum klyfta. Försöket att få konst och natur att smälta samman har i denna klippträdgårds anläggning förvisso slagit väl ut. Överhuvudtaget har hela trädgården lyckligt inkomponerats i parkens genuina bohushälsnatur med klippor och ljunghedar, bok och ek.

Vi få här göra besök i ett vackert Göteborgshem, hos prefekten för Göteborgs Botaniska trädgård, professor Carl Skottsberg och hans fru. Exotiska reseminnen och svensk herrgårdsstämning ha i detta hem förenats till ett trivsamt och harmoniskt helt.

I naturskogen med dess hasselbestånd häpnar man över skogens rika undervegetation, en följd av områdets fleråriga fridlysning. »Det här påminner nästan om urskogen på Juan Fernandez», säger fru Inga Skottsberg, som tillsammans med sina barn deltagar i promenaden genom parken.

Litet varstans i detta hem möter man helt naturligt reseminnen av alla slag. I Carl Skottsbergs bibliotek påminner bl. a. hans exlibris med pingvinen, samt en vävnad med pingviner om hans deltagande i den Nordenskjöldska sydpolexpeditionen och i hallen lägger man märke till ett täcke av guanaca-skin, minne från den svenska Magellan-expeditionen.

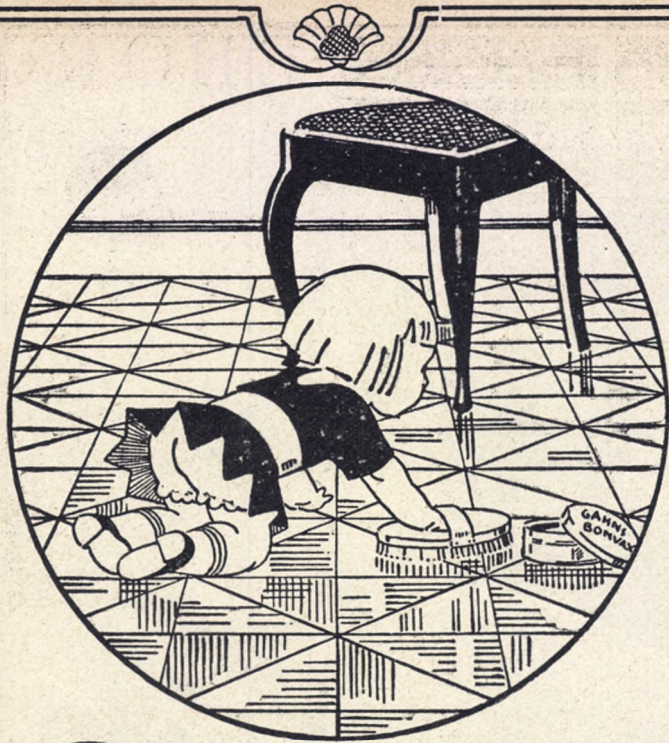
Vardagsrummet eller stora rummet (man bör akta sig att kalla det salongen) med sina tre fönster och balkongdörren är husets vackraste rum. Här råder svensk herrgårdsstämning. De flesta möbler i detta rum äro släktarv från det skottsbergiska huset i Karlshamn eller det Reuterska hemmet i Finland, värdinnans föräldrahem. Trots Carl Skottsbergs blygsamma försäkran att »här saknas konstverk och dyrbarheter» finner besökaren dock en del präk-

tiga gamla föremål som skulle fylla en samlare med beundran. Eller vad sägs om ett kinesiskt mästerverk, en antik, rikt snidad elfenbenskorg eller en peruansk silverskål med reliefer av underliga blommor och fåglar? Ett hörn av vardagsrummet har omdanats till en gemytlig, exotiskt betonad vrå, där kamelsäckar från Tunis tävla med kuddar från Bolivia i färgprakt och originella mönster. På en vägg ses en skiss av Kronstrand daterad 1916, Carl Skottsberg som pamp (Iskalle) i sällskapet S. H. T. Här har konstnären lyckats få fram något av det, som Carl Skottsbergs vänner sätta så stort värde på: hans humor och hans trofasta glada sinnelag.

Bredvid vardagsrummet ligger salen, där väggarna smyckas av Blekinge-bonader. Lampskärm och gardiner har Inga Skottsberg själv förfärdigat i Blekinge-stil. Trots att hon både syr sina egna och barnens kläder samt dagligen städar husets övre våning, finner hon alltid tid till handarbeten och sysslar på lediga stunder även gärna med vävning.

För den som under Uppsala-tiden ofta varit gäst i det lilla trevna Luthagenshemmet är det en dubbel glädje att nu se Inga Skottsberg som värdinna i den vackra och präktiga Änggården, allt fortfarande lika arbetsam som förr, duktig och anspråkslös som då, för sin make alltjämt en intresserad arbetskamrat och för sina barn en klok uppfostrarinna, men även för dem mer och mer den bästa av kamrater.

A. Q.

Ringa arbete

med Gahns Bonvax förläns Edra parkettgolv och korkmattor en djup och varaktig glans.

I lycklig förväntan — och efter första dansen vilken bitter besvikelse!

Tillbörlig hänsyn måste tagas till de små finesserna. Transpiration under armarna och den medföljande fränstötande lukten är oförlätlig. Vänner draga sig för att göra en uppmärksam på en så personlig sak; man bör själv skydda sig däremot.

ODO-RO-NO
(Medlet mot transpiration.)

är det enda verksamma och oskadliga medel, som på ett naturligt sätt borttager såväl fuktigheten som lukten, vilken är förenad med transpiration. Ett outhärligt toalettmedel!

En liten italiensares hälsning till Sverige.

Författarinnan fru Astrid Ahnfelt är sedan många år bosatt i Italien, gift där med en italienare och mor till en ung 16-årig italienare som i sommar fått sin önskan förverkligad att se sin mors land. Sina intryck har han bett att få genom Idun, den tidning som då och då har nöjet mottaga korrespondenser av fru Ahnfelt, delge svensk publik och därmed betyga sin beundran över det myckna han sett i Sverige.

SEDAN MÅNGA ÅR HAR JAG drömt om att komma till Sverige. Äntligen har denna dröm besannats.

Vid min ankomst till huvudstaden blev mitt första intryck dess storslagenhet. Kungliga slottet, Stadshuset och mycket annat har uppväckt min allra högsta beundran.

Men vad jag funnit överträffande allt vad poetisk fantasi kan föreställa sig är Skärgården. Jag har där tillbragt tre dygn, då jag hunnit beundra alla närmast omgivande platser. Vilken gudomlig skönhet hos dessa sinsemellan sammanhängande fjärdar, vilken majestätisk prakt hos dessa skogar.

Ehuru jag endast kort tid varit i Stockholm, har jag likväl åtskilliga gånger haft tillfälle att närmare känna det svenska folket, som synes tagit till valspråk bildning, ädelhet och den mest samvetsgranna ärlighet.

Hitintills har jag endast känt en enda ung svensk, varför jag icke kunnat bilda mig någon uppfattning om den olikhet, som förefinnes mellan ungdomen i de två länderna.

Denne gav mig emellertid bevis på den utsöktaste ridderlighet och artighet. Då jag stannade över en hel dag i Malmö, erbjöd sig en ung student, att visa mig staden, ehuru han ej alls kände mig. På så sätt fick jag, tack vare denne unge mans älskvardhet, kännedom om Malmö.

Vad som mycket frapperat mig är midnattssolen och den häpnadsväckande växlingen i klimatet. Att det i Sverige är mycket kallare än i Italien, det visste jag, men jag skulle aldrig trott i så hög grad. Ingenting tycks naturligare än att Jupiter Pluvius hemsöker Rom i en eller två månader; men i Stockholm är det annat.

Om några dagar måste jag emellertid lämna detta hänförande land, men jag gör det i det glada hoppet att återvända hit nästa sommar.

SILVANO ATTICO AHNFELT.

Iduns byrå och expedition,

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: ... Kl. 9—5 Expeditionen: ... kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 9803 Norr 1602 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 Annonskontoret: kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 402 Riks 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

35 öre efter text. 40 öre Utländska annonser:
å textsida. Bestämd plats 45 öre efter texten, 50 öre
20 % förhöjning. Led. pl. å textsida, 20 % förhöjning.
och Platssökande 25 öre. för särskilt begärd plats.

Iduns prenumerationspris:

Idun uppl. A. Idun uppl. B.
Helt år 15:— Helt år 17: 50
Halvt år 8:— Halvt år 9:—
Kvartal 4: 25 Kvartal 4: 75

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält föredrages det av den ömtåligaste mage Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tagas av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å
APOTEKET VASENS APOTEKSVARUCENTRAL VITRUM, STOCKHOLM

Originalflaskor om 500 gram.
Fås å alla apotek.
Nedsatt pris kr. 3.25 pr fl.

Liktornar,

hudvår, hudblåsor, o. vårtor avlägsnas säkert o. smärtfritt med

KOKIROL.

Av läkare rekommenderat. Millionfallt beprövat. Mot fotsvett, skavsår och fotbränna Kokirol fotsalt. Fås i alla apotek o. välsorterade kemikalieaffärer.

Skand. Konstslöjdförsäljning

Drottningg. 77, Stockholm. Norr 743.

Realiserar Sommararbeten

Ritade och påbörjade draperier, gardiner, löpare, dukar etc.

Ett trevligt hem

erhålls med en
vacker tapet
från

Norrköpings Tapetfabrik

Vid

Engelska sjukan

Bleksot

Skrofler

och aptitlöshet hos barn i alla åldrar har Emulgon (vitaminrik fiskolja i förening med Phospho-Energon och kalk) givit utomordentligt goda resultat. Redan efter kort tids användning ger sig en märkbar förbättring tillkänna, aptit och vikt ökas, sömnen blir lugn och stärkande.

Under rekonvalescens och svaghet förorsakad av klena lungor, körtelsjukdomar, blodbrist etc. är en Emulgonkur synnerligen välgörande.

Giv Edra barn

EMULGON

Fås på alla apotek i originalflaskor om 200 och 1.000 gr.

Magsyra, halsbränna och kvälningar

tar man bort med ett glas *Fruksalt-Samarin* som på samma gång renar och uppfriskar blodet, utdriver den skadliga urinsyran från kroppen, befriar magen och tarmarna från otjänliga ämnen, gifter som måste bort.

Fruksalt-Samarin bör man alltid ha i sitt hem för användning vid behov. Pris pr fl. kr. 2.50 säljes å apotek, hos drog- och färghandlare m. fl. **Cederroths Tekn. Fabrik, Sthlm**

En koja och en Singer

BLOMSTERLÖKAR och **PERENNA** (fleråriga) **VÄXTER** äro ovärderliga för att **GÖRA HEMMET GLATT och TREVLIKT**

Blomsterlökkollektioner
å kr. 11:-, 6:-, 5:25, 2:50.

Perenna växtkollektioner
å kr. 7:- och 3:-.

Kataloger med odlingsanvisningar på begäran.

Algot Holmberg & Son
TRÅDGÅRDSAVDELNINGEN
NORRKÖPING.

Strumpstoppning med maskin.

En nyuppfunnen billig och praktisk hastighetsstoppare som envar bör förskaffa sig.

En firma i Malmö har nyligen utsläppt i marknaden en liten praktisk apparat, berämd "Stickstrumpan", för stoppning av strumpor, trikåvaror, linne och vävnader av alla slag.

"Stickstrumpan" är genom sitt kvalitetsarbete en för varje hushåll oombärlig, praktisk o. oöverträfflig artikel.

Under det att förr stoppning av strumpor och uppbyggnad av linne ofta för husmodern var ett mödosamt och besvärligt arbete, blir det numera med hjälp av hastighetsstopparen "Stickstrumpan" ett rent nöje. Det arbete, som förr tog timal till anspråk, utträttas med hjälp av "Stickstrumpan" på några få minuter. Handhavandet av apparaten är så lekande lätt att var och en genast kan påbörja att arbeta med densamma. Varje litet barn, ja, t. o. m. personer med svaga ögon äro i stånd att med hjälp av "Stickstrumpan" utföra det finaste arbete. Apparaten fördelar och den tidsbesparing som uppnås genom användandet av densamma kan icke nog framhållas. Den med apparaten utförda, regelbundna vävnaden kan omöjligt jämföras med ett för hand utfört arbete. Det besvärliga och tidsödande handarbetet bortfaller om Ni använder Eder av "Stickstrumpan". Hastighetsstopparen "Stickstrumpan" ägnar sig för all slags stoppning, från finaste linne till de grövsta yllestrumpor. Gammalt upprepgarn kan användas lika gott som nytt.

"Stickstrumpan" inbespar tid, arbete och pengar och bör ej saknas i något hem.

Apparaten, väl emballerad och försedd med påbörjat provarbete samt utförlig bruksanvisning, erhålles för det billiga priset av kronor 3:90 plus frakt, och råda vi envar som ännu ej förskaffat sig densamma att genast tillskrivna fabrikanen. Adressen är endast Sydsvenska Maskinimporten, Avd. 12, Malmö.

Firman antager även agenter å alla platser mot hög provision och fast lön. (Annon.)

Varför går ej ungdomen i kyrkan?

(Forts. fr. sid. 974.)

drig så litet ändå göra sitt allra bästa. Det är en hel gudstjänst bara detta att vara med i en kyrka, när alla deltaga i sången, och man nästan väntar, att taket skall lyfta sig.

Men hur mycket gudstjänstens halt än må bero på varje enskild i församlingen, så inse vi nog, att största ansvaret vilar på den präst, som skall leda det hela. Det måste vara ro och andakt över honom, när han står inför altaret. Och man måste vid ritualens genomgående känna, att orden inte bara äro ord och formler, utan att de ha ett bud, ett evangelium att frambära och att den präst, som läser bönerna och textorden verkligen gör en personlig insats i gudstjänsten och själv med hela sin varelse är närvarande och bemödar sig om ett värdigt utförande. Skall detta kunna bliva äkta, måste prästen även utanför gudstjänsterna leva i inre samling och andakt. Man känner annars intuitivt, att »ord utan tanke aldrig himlen når».

Predikan har naturligtvis såsom ett personligt vittnesbörd och en utläggning av föreliggande text mycket att betyda. Men är det inte så, tyvärr, att just på grund av predikan så många unga människor hålla sig borta från gudstjänsterna. Vi ha stora fordringar, det erkännes, men så är det ju också de högsta värdena i livet det här gäller. Vi måste ha något fast att hålla oss till i virrvarret av åskådningar och dogmer. Den fasta punkten härvidlag är det centrala i Jesu evangelium: kärleken till Gud och kärleken till bröderna. Allt utanverk i form av dogmer o. dyl. ha vi föga behov av. Sådant som söndrar och försätter sinnena i uppror, borde undvikas vid gudstjänsten, om denna skall kunna bliva stark och givande. Vilket är det som mätar den hungrige, kärlek eller innehåll? Och vidare är det långt bättre med en kort predikan, som klart och målmedvetet framhåller en tanke, än med en lång predikan, då man har den känslan, att predikanten inte vetat, hur han skulle fylla ut tiden.

På 20 minuter kan man ofta säga en sak bra mycket bättre än på tre kvart; de många och kanske uppstyltade orden förförta bara intrycket i stället för att förstärka det.

I detta sammanhang vill jag gärna framhålla en synpunkt, som nog många dela. Kunde inte oftare än som nu är fallet t. ex. vid afton- eller ungdomsgudstjänster endast musik, textläsning och altartjänst med bön förekomma. Understundom kanske bibelordet kan tala bättre till oss, om det får tala direkt, än när det skall utläggas av en mänsklig tunga. Och vidare en sak till. Varför blir det så sällan numera i vår svenska högmässa plats till en liten stunds ro mitt i gudstjänsten. Det är kanske en förlust, att »det tyda Fader vår» efter inledningsorden i predikan nu alltmer lägges bort. En sådan stund kunde helt säkert hava sin betydelse för många.

Nu måste det ju erkännas, att det ytterst är en personlig sak, vad en gudstjänst blir för en. Det beror ju på ens egen förmåga till samling — som ju visserligen motverkas eller underlättas genom gudstjänstens äkthet — och på ens egen ärliga vilja att bakom skröpliga människoord och svaga mänskliga former, som ju måste vara olika för olika tider och människor, ändå finna ut det, som uppenbarar gudsviljan, som allt mer kan och bör realiseras i samlivet oss människor emellan.»

Marianne de Maré.

I det här paketet finns "Björnen" som löser smutsen — medan Ni sover.

Tvättbjörn vem är det?

Så frågar endast främlingen — men Sveriges husmödrar, de känna honom och säga inte så — från det hållet låter det så här:

Tvättbjörn måtte vi väl känna till — utan honom skulle vi minsann inte kunna reda oss.

I fem år har han varit vår bästa vän och den enda pålitliga hjälpen vid tvätten, rengöringen och disken. Han har visat sig vara vännen som man kan lita på och som vi lärt oss akta och värdera.

Han är den trevliga Björnen, som vi gärna öppna dörren för — Vita Tvättbjörn. Fri från avundsjuka och elakhet. Frisk, hurtig och verkligt tvättkunnig, gör han sitt arbete väl — bättre än någon.

Ja, det finns ingen som går upp emot honom.

Vi komma alltid att använda Vita Tvättbjörn till hjälp i hushållet med tvätt, rengöring och disk, och råda alla husmödrar över hela jordklotet att göra detsamma, ty

Vita Tvättbjörn

det är vännen man kan lita på.

Att man skulle få det
så skönt på gamla dar...

Ja, det må alla tvätterskor säga! De ha ju Persil, ett tvättmedel, som tvättar självt, onödiggör all borstning, skrubbing och klappning av kläderna — med ett ord befriar tvätterskan från det tyngsta och mest tidsödande arbetet.

Persil-metoden

sparar tid och pengar samt skonar kläderna, allt utan att giva något efter ifråga om klädernas renhet. Kläderna bliva vid Persil-tvätt bländande vita, friskt doftande och grundligt desinficerade — finare än genom någon annan tvättmetod.

Den tvätten riktigt sköta vill
brukar aldrig annat än

Persil

Pris 50 öre pr paket.

Lägg först i blöt i HENKO — Henkels tvätt- och hushållssoda — så underlättas och förkortas tvättningen ytterligare, oavsett tvättmetoden. Pr paket 20 öre

Henkel

Kemiskt Tekniskt Aktiebolag,
STOCKHOLM, Bredgränd 2. Tel. N. 285 13.

Hösten är kommen och stormarna gny!
Nu är det konsten att hålla sig kry.
Halsläkarn därtill förhjälpa oss vill
genom sin skyddande Tulopastill.

Tulo

DEN LILLE
HALSLÄKAREN

A.-B. Förenade Chokladfabr. Sthlm.

Vad svenska landsorten läser.

(Forts. fr. sid. 979.)

missvisande. Huruvida denna kraftiga spridning av läkarböcker i någon mån inverkat på hygienen har ännu ej kunnat konstateras.

Bland de böcker, som verkligen köpas, utgöra de religiösa en övervägande stor procent. I en del fall tror jag nästan man kan säga, att uppoffringar göras för anskaffande av ett eller annat arbete, gärna pingstvänligt el. dyl. Detta är också det enda tillfälle, då berget kommer till Muhammed, ty i regel uppträda inga andra bokagenter än predikanter. Om man då ej räknar med de ungefärligen årliga »bokauktioner» som bruka förekomma, då en större samling utgallrade böcker från något religiöst bokförlag bortslumpas för 5, 10, 15 öre styck.

För den som verkligen vill läsa och studera finns naturligtvis möjligheter att anskaffa det önskade, ävenså existerar ju en eller annan läsecirkel, men överhuvud taget kan man säga, att lantbon får nöja sig med att läsa naturens bok och själv genomleva livets dramer eller små idyller.

ULLAVI.

Kryssordstävlan i n:r 37.

1	2	3	4	5	6	7	8
m	a	l					
9				10			
11			12	13		14	
	15				16		
17			18	19		20	21
		22					
23	24		25			26	27
		28			29		
30			31	32	33		34
35				36			
37			38			39	

Vågräta ord: 1. Skadedjur. 4. Fås av ett visst husdjur. 6. Flytande. 9. Bjuder ut varor. 10. Ett påbud. 11. En åker. 12. Spegel, men inte för kroppen. 14. Växa. 15. Finnes ofta på marken i skogen. 16. Namn på nu levande drottning. 17. Användes till koppar. 18. Ej skarp. 20. Efter släktingar. 22. En viss bokstav. 23. Bindemedel. 25. Utländskt mynt. 26. Utvecklar värme. 28. Ofta av läder. 29. Äro kolonistugor. 30. Åker i vagn. 31. Också oftast av läder. 33. Förkortning. 35. Förstod. 36. Obedydliga. 37. Getunge. 38. Egenskap. 39. Är inte vargen.

Lodräta ord: 1. Måste alla ha. 2. Göra skådespelare. 3. Står vanligen framför läkare. 4. Ö i Stockholms skärgård. 5. Bibliskt kvinnonamn. 6. Igenkänningstecken. 7. Oumbärliga för jordbruk. 8. Djur. 13. Vidunderlig. 17. Verktyg. 18. Ofta på morgnar och kvällar. 19. Stimulerar. 21. Överenskommelse. 24. Hån. 27. Fisk. 30. Ger skydd. 31. Bruk. 32. Saknar ben. 34. Svårt att vara.

Vid lösningens insändande inskrivas bokstäverna i resp. rutor, antingen på den ur tidningen klippta bilden eller på en ritad kopia av denna. I varje lösning, som skall vara insänd inom 14 dagar efter numrets datering, skall läggas ett 15-öres frimärke och summan av de insända märkena delas som extrapris mellan de bägge pristagarna förutom redaktionens pris på 5 kronor vardera. Kuvertet märkes "Kryssordstävlan i nr 37".

BLOMSTER hälsningar

Kungl.

över hela jorden. Hovleverantör

Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av

VASA BLOMSTERHANDEL

GUSTAF EKMAN,
GÖTEBORG.

Telefoner 10365, 4314. Telegr. Vasa.

Medlem av Föreningen för blomsterbeställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. U. S. A. samt B-V i Tyskland 6000 medlemmar.

Säg det med Blommor!

Advokaten Eva Andén

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund.
Lilla Vattugatan 14 - STOCKHOLM
Tel. 7576, N. 18336

Specialitet: Familje- och arvssaker, Botredningar och testamenter. Även skriftliga förfrågningar.

PUB

Övergångs-Hattar

för Damer och Flickor.

Nedanstående trevliga
filthattar finnas i ett
flertal modelfärger.

N:o 1 Dam-filthatt Kr. 8:25
N:o 2 " " 7:50
N:o 3 Flick-filthatt " 9:75
N:o 4 " " 9:75

Modeavdelningen.

Paul U. Bergströms

74 Drottninggatan 74
STOCKHOLM.

BAYER

Det bekanta smärtstillande medlet **Aspirin-Tabletter Bayer.** Endast de äkta tablettarna med bandarol och garantimärke böra användas vid förkylningssjukdomar, influensa, huvudvärk och tandvärk. Erhålls på alla apotek.

A-B FÖRENADE PIANO & ORGEL FABRIKEN ÖSTEBORG

Våra svenska instrument äro bäst och i förhållande till kvalitet billigast

MALMSJO-BILLBERG ÖSTLIND & ALMQUIST GUSTAFSON & LJUNGVIST RÄLIN GÄVLE ORGEL- & PIANOF.

Även ifråga om **DAMUNDERKLÄDER**

medför säsongen en hel del nyheter. Det har kommit en mängd nytt från Paris och Wien — för att ej tala om N. K:s egna ateljéer!

Avd. för Damunderkläder, 1 tr. A/B NORDISKA KOMPANIET

Badinrättningen

Telefon Sö. 330 56 och 367.

Södermalms Tvätt- & Badinrättning

Tvättinrättningen

Telefon Sö. 336 30 och 25 82.

FLORODOL-TVÅL

For Rationell Hudvård

Parfumeri **FLORA, GEFLE**

Om Idun

blivit slutsåld på båtar och tåg så var vänlig anmäl detta omgående till **Iduns Exped.**, tel. 16 46 och Norr 61 47.

Lösningar.

Kryssordstävlan i n:r 32. (Vågräta ord): 1. Stipendium. 9. Apr. 10. Anno. 11. Not. 13. Råegg. 14. Foder. 15. Elit. 18. Egal. 21. Ed. 22. Knop. 24. Bo. 25. An. 27. So. 28. Mi. 29. Ur. 30. Gå. 31. Al. 32. Ek. 33. Sång. 35. Ho. 37. Anne. 39. Röst. 41. Ragla. 43. Alumn. 45. Arg. 46. Igår. 49. Roa. 50. Kandelaber. (Lodräta ord): 1. Spå. 2. Treva. 3. Page. 4. En. 5. N. N. 6. Doft. 7. Undén. 8. Moe. 9. Arkebusera. 12. Tropikerna. 16. Le. 17. Id. 19. Gorå. 20. Lagg. 22. Kola. 23. Omen. 26. Nå. 27. Så. 34. Nagga. 35. Hö. 36. Os. 38. Njure. 39. Raid. 40. Tara. 42. Ark. 44. Mor. 47. Ge. 48. Al. Prisen, kronor 18:95, tillfalla J. Wimmercrantz, Jönköping, och fru Lilly Victorin, Vetlanda.

Kryssordstävlan i nr 33. Vågräta ord: 1. Sekret. 5. Objekt. 9. Nucka. 10. Mandom. 12. Ackord. 14. Kör. 16. Kli. 17. Eva. 19. Mumie. 22. Sju. 24. Tuva. 26. Ned. 27. Stum. 28. Ras. 30. Avi. 32. Agera. 33. Ister. 34. Arm. 36. Sak. 37. Bruk. 39. Åbo. 41. Aber. 44. Ätt. 45. Psalm. 47. Era. 48. Söl. 50. Als. 52. Anilin. 54. Trolsk. 55. Råhet. 56. Estrad. 57. Saltat. Lodräta ord: 1. Sammet. 2. Konkav. 3. Enorm. 4. Tum. 5. Oka. 6. Backe. 7. Egoist. 8. Tedeum. 11. Dö. 13. Kl. 15. Ume. 18. Vulgärt. 20. Uns. 21. Ida. 23. Juveler. 25. Arrak. 27. Siska. 29. Aar. 31. Via. 35. Mås. 36. Sol. 37. Bägare. 38. Utsikt. 40. Bal. 42. Beslut. 43. Racket. 45. Plira. 46. Marta. 49. Öl. 51. Lo. 53. Nåd. 54. Tes. — Lyckliga prisvinnare: Karin Gustafsson, Skeninge, och Viran Abrahamsson, Östersund, som erhålla en summa av kr. 24:05 vardera.

Fixeringsbild i n:r 37.

Här jagar hunden älgen, men var är tjvskytten?
Lös. insändas inom en vecka från numrets datum.
Prisen utgöres av tre barnböcker.

Chi-Namel

Möbel-Polityr

Förnämsta möbelpolityr i världen. Därtill det billigaste! Möbler putsade med CHI-NAMEL bli som nya! Fås hos alla Färghandlare och Järnaffärer.

Engros lager: **TEKNISKA KOMPANIET, STOCKHOLM.**

Edert hår kräver

rationell behandling med

F. PAULI'S AZYMOL-STIMULUS

för att komma till sin rätt.

Förordas av svensk läkare mot mjäll och håravfall.

ZETA

ZENITHS NYA SMÖRMARGARIN

ÄR TILL UTSEENDE, SMAK OCH AROM FULLT JÄMSTÄLLT MED PRIMA MEJERISMÖR.

THERMOGÈNE-VADDEN

alstrar värme och motverkar ryggskott, reumatism, hosta, heshet etc.

Pr paket Kr. 1.25.

Följ hygienens krav

uppnå renhet och luftighet genom golv, fernissade med

Beckers

Linoleumfernissa

Säljes hos alla färghandlare.

“Och i skogen går den slående björnen...”

Att bara vara sjutton år och att vara fri från allt skolarbete och att ha en hel härlig sommar framför sig — det ansåg Iris vara höjdpunkten av all tänkbar lycka. Hon gick sakta gatan framåt i solgasset Föga brydde det henne, att solens strålar gjorde hennes fina, vita hy brun, och föga brydde det henne, att hårlockarna flögo för vinden hit och dit. Inte tänker man på sådant, när man är så där riktigt ung! Det är väl därför ingen flicka är så vacker som vid sjutton år, då barnårens sagoskimmer ännu ej helt hunnit försvinna och då livets lek, den stora allvarliga, farliga leken skymtar i det fjärran blå, som en värlig aning, som en fager dröm.

Iris kisade mot solen. Hennes lilla hand försökte förgäves skydda ögonen mot solstrålarna. Hon kunde inte se någonting framför sig. Det var gnistrande, bländande alltsammans.

Skyndsamma steg hördes strax bakom henne.

— Vem kan hennes nåd så ivrigt speja efter?

Hon vände sig hastigt om och såg rakt in i ett brunbränt, vackert, manligt ansikte. Gunnar Erner log så att tänderna lyste. De voro vita, stora och kraftiga — och oemotståndliga, tyckte Iris. Det var världens härligaste tänder, absolut!

Deras unga händer möttes i en kamratlig handtryckning, och så fortsatte de gatan fram. För ovanlighetens skull voro de båda tysta en lång stund. Det var väl den intensiva solhettan, som gjorde dem så däsiga och tystlåtna. Som på en tyst överenskommelse veko de av nedåt en liten gata, som ledde utåt landet — långt från stadens buller och kvalm.

— Du reser väl snart från staden nu, Iris?

Gunnar såg på henne med ängsligt frågande min.

— Ja, i nästa vecka, så nu är det bara tre dagar kvar. Tiden har gått fort.

— Allt för fort!

— Tycker du? Men roligt ha vi haft och tänk — ingen som vet om det att vi träffats så här.

— Kära barn. Ingen! sade du. Det vet nog hela staden. Du känner inte världen än, väl för dig förresten.

Iris ögon blevo med ens stora och frågande.

Tandvårk i hela tänder

är oftast av reumatiskt slag och beror på nervvärk.

Mot nervsmärtor av alla slag: tandvärk, huvudvärk, reumatism, gikt, ischias m. m. finnas intet verksammare medel än Globoid.

Bota Eder med Globoid, som är urinsyrelösande och därför avlägsnar själva källan till det onda, samtidigt som det skänker omedelbar lindring.

Se till att i Edert husapotek aldrig saknas Globoidtabletter. Ni kan taga dem utan varje risk, ty de äro absolut ofarliga för mage och hjärta. Även den mest klena kan använda dem utan ringaste olägenhet.

Vetenskapen har länge sökt ett ofarligt, smärtstillande medel — det föreligger nu i Globoid.

Globoid erhålles (utan recept) å alla apotek i flaskor om 40 och 20 tabletter å ½ gram till ett pris av kr. 2:30 och 1:25 pr flask.

Vid nedstämdhet och oro

är »4711» av ovärderlig nytta. Dess angenäma uppfriskande doft verkar välgörande på nerverna och stimulerar till nyttlevnadsmod.

No. 4711 Eau de Cologne

— Tror du det, Gunnar? Men det gör väl ingenting, ty vi ha ju endast varit på kondis ibland, och så våra promenader förstås. Men nu har jag slutat skolan i alla fall så...

— Så du kan göra som du vill, menar du? Man skall alltid göra som man känner är rätt — men det är nog jag som felat här, du liten. En så gammal farbror som jag borde veta bättre och inte lura ut små oskyldiga flickbarn på äventyr.

De hade hunnit ut till skogsvägen och fortsatte nu in i skogens skyddande hägn — skyddande för heta solstrålar och vassa, onda människoblickar. De sjönko ned på den djupgröna mossan. Gunnar sträckte ut sin långa spåtsiga kropp och låg så på rygg och skådade upp mot molnen, de små vita ulltapparna som seglade däruppe i det blåa havet. Iris satt strax intill honom.

Hon kände sig med ens så ledsen. Det gjorde ont inom henne. Det var som om något vackert, skärt och fint inne i hennes unga sinne hade gått sönder. Varför skulle Gunnar säga så där om att lura? Hon böjde sig fram mot honom.

— Hör du, Gunnar, du har in-

te alls lurat mig — du är min ästa vän, det vet du.

Han vände sitt ansikte emot henne. De bruna, sammetslena ögonen lyste nästan svarta emot henne. Den stora handen sökte den lilla vita handen och behöll den i ett fast grepp.

— Iris, du vet inte. Jag är så glad över din vänskap och att du sätter värde på mig, men jag har inte varit ärlig mot dig. Du

Nervernas besegrare.

Ett meddelande till alla som äro i behov av ett ögonblickligen nervlugnande och rogivande medel.

Elefantens Droghandel, Stockholm, har nyligen i handeln utsläppt en ny, av dem tillverkad specialitet, Somnogan. Detta preparat är fullkomligt oskadligt men likväl så gott som omedelbart nervlugnande och rogivande. Somnogan är icke vanebildande och förorsakar inga bi- eller efterverkningar såsom däsighet, dålig andedräft, finnar etc. Somnogan finnes i rör om 20 tabletter till ett pris av kr. 2:50, och erhålles å apoteken.

På begäran får jag härmed intyga, att enligt uppgifter i den medicinska litteraturen, somnogan-substansen (CH₂)₂ CH. CHBr. CO. NH. CO. NH₂, har en omedelbart nervlugnande och rogivande verkan. Enligt gjorda iakttagelser är den oskadlig och har inga som helst biverkningar. Stockholm den 29 maj 1925.

Håkan Sandqvist,
Prof. vid Kungl. Farmaceutiska Institutet, Stockholm.

har förtroendefullt anförtrott mig dina små hemligheter, och jag har fått trösta dig, när du varit ledsen. En snäll gammal farbrors roll har jag spelat, men jag är en stor, otäck björn, som vill göra dig så illa, så illa —

Iris kände hans armar om sig och hans heta läppar kysste det barnsliga lilla ansiktet. Hårt tryckte han henne i sin famn. Och hans häftighet skrämde henne. Hon tyckte, att han var som det vilddjur, han nyss talat om. Hon blev rädd för sin vän. När han kände att hon kämpade emot, släppte han henne genast. Hon började att gråta tyst för sig själv. Hon kände det som om

Bernard Bouvier

Henri-Frédéric Amiel

Förf. till *Journal Intime*,
”En drömmares dagbok”.

En levnadsteckning av samtidens störste Amielkännare.

Övers. från förf:s franska manuskript av **Anna Bohlin**.

Häft. 5:75
inb. 7:—

I varje bokhandel.

SVENSKA KYRKANS
DIAKONISTYRELSES BOKFÖRLAG

hon ville dö av skam, tyckte hon. Ingen man hade förr kysst henne, och hon hade drömt sig det så annorlunda. Det var en helig förlåt, som rivits sönder inför hennes klara, rena blick.

Gunnar Erner hade nu rest sig upp och han gick fram och åter. Han var ursinnig på sig själv. Han förstod nu att han dödat det han velat äga — hennes kärlek.

— Kan du förlåta mig? Jag var inte mig själv. Du kan helt lita på min vänskap, Iris. Du var så vacker...

Han höjde upp det nedböjda huvudet och såg in i hennes förgråtna ögon. Då fick han se det som han aldrig sett där förr — en hård, kall blick som kom honom att stelna till i hjärtat. Hennes röst skälvde litet när hon svarade.

— Inte ska vi bli va ovänner nu, när våra vägar skola skiljas. Men inte kan det bli som förr. Vi gå väl hem nu —

— Se på mig riktigt och säg att du inte är ledsen på mig längre, lilla kära!

Hans ansikte såg så rörande barnsligt ut, att hon måste le emot honom igen.

— Du tyckte nog, att jag var dum. Andra flickor skulle kanske inte blivit så där rädda. Men, ser du, det var första kyssten, och jag hade tänkt mig det så annorlunda.

Hon böjde ned huvudet litet, och liksom urskuldande smekte de små händerna litet mot hans rock.

— Lilla barn, hade jag anat det, skulle jag ha tagit mig bättre i akt. Iris, tror du inte, att du någon gång kommer att glädja dig åt att det blev jag i alla fall? Du har ju sagt att du håller av mig.

— Kanske. Men hålla av, det är inte att älska —

— Men jag älskar dig, Iris.

— Nej, Gunnar, det går inte för mig att tro nu.

— Jag älskar dig, men jag förstår att du inte kan fatta det än. Du har inte älskat, och kan därför inte förstå, att man i sin kärlek kan fela. Jag har varit den stora björnen i skogen, som var nära att bryta sönder det fagra blomstret där.

Under tystnad gick deras väg

ANVÄND ICKE RAKAPPARATER ELLER DEPIPARATORIUM

Låt icke misspydande härväxt fördräva Edert vackra utseende, men använd icke rakapparat, då denna endast förorsakar, att håret växer fortare och tätare liksom en häck växer fortare då den beskåres. Det är därför som herar måste raka sig varje dag och deras skägg blir grovt och stråvt. VEET är en parfymerad sammetslen creme, som avlägsnar generande härväxt som genom ett trollslag.

Medan rakapparater och vanligt depilatorium endast borttaga det hår som sitter ovanpå huden, avlägsnar VEET även det som finnes under huden.

Ni smörjer endast på cremen i det tillstånd, vari den kommer ut ur tuben och efter ett par minuters förlopp tvätar Ni av den och håret är borta. Kan erhållas till ett pris av Kr. 4.00 och Kr. 2.25 i alla apotek och parfymaffärer samt hos damfrisörer och materialister i hela landet. Engros Depot för Sverige: Enequist, Holme & Co. A/B., Vasagatan 15—17, Stockholm.

AKTA SPETSAR
alla slag till billiga priser i Teneriffa Magasinet, 5 Biblioteksg.

Ett glädjande budskap till alla feta.

Fetmans problem är löst!

Behandlingen av fetma har hittills i huvudsak bestått i en reglering av födans beskaffenhet, förbunden med ett dagligt mått av kroppsrörelsen. Fetma låter sig emellertid i många fall icke avlägsnas med denna behandlingsmetod, beroende på att den ofta orsakas av störningar i ett flertal innersekretoriska körtlar. Man har nämligen funnit att kroppens förmåga att utnyttja födoämnen minskas genom bristande funktion hos dessa körtlar, varigenom onormal fettavlagring uppstår. För att fetma således med framgång skall kunna bekämpas måste kroppens ämnesomsättningsförmåga ökas, och detta kan endast ske genom tillförsel av körtelsekret. På grundval av denna erfarenhet har dr Georg Henning framställt sitt preparat Lipolysin. Lipolysinet har blivit kliniskt prövat och svenska läkare auktoriteter ha offentligt bestyrkt medlets fulla effektivitet. Lipolysin säljes endast på apotek och tillhandahålles i förpackningar om 40 tabletter till Kr. 8:50, om 100 tabletter till Kr. 20:—. 1—2 tabletter 3 gånger dagligen är normal dos. Vit förpackning för män, röd för kvinnor. Prospekt på begäran från Elefantens Droghandel, Stockholm.

**LIPOLYSIN
MOT
FETMA**

Husmoderns arbete

har förr i tiden till stor del bestått i utförande av tvätt och strykning.

I vår tid lämnas detta tunga arbete till en förstklassig tvättinrättning och Ni är då frisknad från obehaget med tvätt dagar och utgiften blir ej större.

Med förtroende kan Ni anlita
ESSINGE ÅNGTVÄTT
TVÄTT & STRYKINRÄTTNING

Telefoner:
Stockholm 336 42.
Essingen 12.

H. M. Konungens Hovleverantör
Leverantör till:
H.K.H. Hertigen av Södermanland
H.K.H. Hertigen av Västergötland
H.K.H. Hertigen av Nerike

mot staden igen. Solen strålade ännu lika starkt, och Iris hade en härlig sommar framför sig, och hon var bara sjutton år. Men var fanns glädjen däröver nu?

Borta var den, begravd med heta flicktårar i mjuk och grön moss i den stora skogen, där björnen går.

Märta Sjöstrand.

Sol.

Skiss av Ingeborg Platou.
Översättning av Bel.

"Bara ett ögonblick, signora, så ä' dom färdiga — var så god och tag plats! Jag är punktlig, som signora ser; jag ska' bara putsa av sulorna lite', och klockan felas ännu en kvart i tiden, vi sa'."

Skomakaren pekade på en stol och fortsatte att arbeta. Hans hustru stod och strök vid det stora bordet, som upptog större delen av rummet. Tyget var uttvätt, skrynkligt och löst, så det förslog inte mycket att järnet ett par gånger fördes fram och tillbaka över det.

Damen satte sig. Hon var trött och nedstämd och kom sig inte för med att prata, hon som eljest utnyttjade alla möjligheter att lära känna den italienska allmogen. — Denna allmoge, hos vilken hon alltid fann mera eller mindre av den äldriga kultur, som inte träffas hos motsvarande samhällslager längre upp mot nord.

Skomakaren värmdes ett järn och gned in vaxet på sulorna. Han arbetade raskt, begagnande sig av det alltmåra försvinnande dagsljuset. Hans hustru betraktade den tysta besökarinnan.

"Mår inte signoran riktigt bra?" sa' hon.

"Å nej, inte riktigt, kanske."

"Nå, det kan man då heller inte alltid begära, man ska' då också vara sjuk en och annan gång, för att sedan riktigt kunna glädja sig över att vara frisk. Det tycker jag åtminstone. Men solen har visst inte lyst i dag, och signoran är väl van att ha sol, inte sant?"

Solen hade då lyst i flera timmar, den.

"Tro det!" sa' hustrun. "Här hos oss kommer aldrig en solstråle in. Gården är så trång. Det är bara om middagen jag kan se en skymt av den på väggen av huset mitt emot, och då måste jag ändå lägga huvudet på sned! Och här ha vi bott i tjugusex år!"

"Ja, det är sant!" bekräftade mannen. "I tjugusex år — vi ha bott här ända se'n vi gifte oss."

"Jag var sexton år den gången", fortsatte kvinnan. "Ack ja, en liten jäntunge på sexton år! Jag hade alltid levat på kampanjan i solen och den friska luften. Jag visste inte vad en stad var en gång. Men så slumpade det sig så, att Rafaele fick den här portvaktarplatsen genom en bekant. Och så kunde ju vi gifte oss. Kommer du ihåg så glada vi voro, Rafaele? Vi tyckte att det här rummet var ett paradys, du! Nå, det var ju vårt hem och vi har då alltid haft det rart här och varit belåtna. Det är bara det att solen, den saknar vi alltid. Den är där ute, och vi är här inne. Den kan inte komma hit in, och vi komma sällan dit ut. Ibland tänker jag, att solen alls inte finns till längre..."

"Åh, prata inte så där!" avbröt mannen. "Då får du signoran att tänka: "Vad hon är dum, den här kvinnan." Visst finns solen — den skiner bara för oss men inte på oss, det är alltihop. Men vi ha då annat trevligt. Här i huset, fastän det bara är ett gårdshus, bor det massor av människor, för alla rum här äro enkelrum. Nu för tiden är det bara italienare i dem, mest studenter. Men tidigare bodde här också många ut-

Fråga
Eder handlande

vilken smörblandning som går mest, och han kommer att svara: Runa. Men det är ju också alldeles naturligt, ty ingen annan smörblandning har Runas ypperliga konsistens, och friska delikata smörsmak.

Ej i Sveriges rike
finnes Runas like.

RUNA

SVEA SMÖRBLANDADE MARGARIN
Nya Margarin A.B. Svea

Enda svenska fabrik som själv förädlar sin råvara.

HERBA

Ett budskap per radio.....

PIX-FABRIKEN MEDDELAR:

Vi hava återupptagit fabrikationen av våra "HERBA", den första medicinska tabletten i Sverige, som för 18 år sedan fördes i marknaden.

HERBA tillverkas nu efter franskt mönster, snövita, absolut hållbara pastiller, förpackade i eleganta 25 öres askar.

HERBA har en särskilt tilltalande smak, är en fägnad för ögat och en läckerhet för gommen samt har på kort tid blivit särskilt Damernas favorit. HERBA är härligt uppriskande och kylande i sommarvärmen. Finnes ej HERBA hos Eder minutör tillskriv fabriken.

PIX AKTIEBOLAG, GEFLE.

Skandinavien äldsta och verkligt ledande specialfabrik i branschen.

KUNGL. HOV-LEVERANTÖR

GÖTEBORGS KEX

FABRIKS AKTIEBOLAG

DROTT WAFERS

De bästa tycker jag!

En fullständig likhet i smak och konsistens gör det omöjligt att skilja mellan

MUSTADS
Smörblandning

Iris-Extra

och finaste mejerismör
— dess ende like.

länningar, särskilt konstnärer. — Om vi trivs bäst med våra egna landsmän? Nej, ack nej, för de ä' fattiga allihop. De främmande voro alltid mera flotta, även om de inte voro rika. Men de bodde här bara ett par månader eller ett halvt år, — våra egna bo här i årtal. Och vi känna dem så bra allasammans. Rummen ä' små och möblerna ä' gamla, men de unga människorna ta' allt som det är och glada ä' de och sjunger gör' de. Det är vår sol! De komma hit in hela dagen igenom först den ene och sedan den andre, än för att hämta sina nycklar, än för att fråga om post. Ack, ja, brevbärar'n har mera med sig än brev, han. Än leenden, än tårar, det ser vi här. Och när det är leenden, så blir det litet över till oss, och då känner vi oss yngre, och är det tårar, så ä' vi glada, att vi ä' gamla nog för att kunna vara både far och mor åt de unga, som behöva tröst. Jaja, om vi också sitter så här vid sidan av livet och lite' i skuggan, så uppleva vi då mer än de flesta tro. Det här rummet ser mycket, det."

Skomakaren höll ett ögonblick upp med sitt arbete, och såg sig om. Den främmande damen gjorde detsamma. Där var först och främst skomakarens lilla bord med alla hans grejor, det stod vid fönstret. Så var det en gammal murad spis, bordet mitt i rummet och på den motsatta väggen ett slags stor dragkista, som gömde nästan allt vad de två människorna ägde av jordiskt gods. Över den hängde den lilla, alltid brinnande madonnalampen. Och tvärs över rummet sträckte sig två förhängen ned på ett snöre. De nådde nätt och jämt samman på mitten, man såg en skymt av den stora, breda sängen. — Det var allt, om man undantager ett par fallfärdiga stolar och alla de många par skor

Oatine
SNOW

DET ÄR DEN FRIA ALKALIN I VANLIG TVAL, SOM GÖR HUDEN TORR, varjämte smutsen och de klimatiska förhållandena inverka på ANSIKTET. Använd därför ett renande, stimulerande och närande medel, som OATINE, vars underbara förmåga att bevara huden klar och vacker är enastående. Blott ingnidning och avtorkning är nödvändig och samtidigt skyddas ansiktet. Begär uttryckligen OATINE "Vit creme — grönt lock" och tillbakavisa alla efterrapningar. OATINE fås överallt i tub eller burk å Kr. 2: 50 samt i stor burk med tredubbelt innehåll Kr. 5:—.

mild och välgörande, uppsuges ögonblickligen av huden vid lätt ingnidning; den är mycket dryg och välluktande samt bevarar huden mjuk, klar och vacker. Fås i burkar å kr. 2: 50 och kr. 5:—.

Tillerkänd 10 Grand Prix & Guldmedaljer.

THE OATINE COMPANY A.-B., London, Paris & Stockholm.

och stövlar som belamrade större delen av golvet, alla mer eller mindre utnötta och slitna. Men när skomakaren väl fått fatt på dem, var det som om de rätade ut sig till vad de förut varit. Han tog så varsamt på de gamla utslitna skorna och bättrade alltid på dem så mycket som möjligt — utan att tänka på betalningen...

"Såja, signora, nu skulle de då alltså vara färdiga — nej, där fattas ju en snörmärla! Nå, den är kvickt isatt! Ta på dem med detsamma — de nya sulorna komma att hålla fötterna varma... och bevara hälsan. Ja tack, betalningen är nog riktig, tusen tack. Och mycket nöje i de där skorna, signora..."

Livförsäkra EDER

i
SVEA

HUVUDKONTOR: GÖTEBORG V. HAMNGATAN 3

AVDELNINGSKONTOR: STOCKHOLM DROTTNINGGATAN 19

OMBUD PÅ ALLA STÖRRE PLATSER

FRÅGOR OCH SVAR

Fråga: Jag är en ung flicka. På samma plats där jag har mitt arbete är också en ung man anställd. Vi ha arbetat tillsammans åtskilliga år och varit de bästa vänner. Han är präktig som vän och kamrat och jag är glad åt att få räkna mig som vän till honom. Som vi bo på samma plats, faller det sig så naturligt att vi göra sällskap rätt ofta. Vi uppvakta varandra t. o. m. med små presenter på märkesdagar.

När jag läste sign. Evas svar till "Ginstblomma", kom jag att undra, kan ett par unga människor, en man och en kvinna, umgås förtroligt och blott vara vänner? Sign. Eva talar om surrogat. Jag för min del vill på inga villkor ha en man som surrogat och ej heller vara det. Vad skall jag nu göra? Kan vi fortsätta som hittills eller måste vi bryta? Frågar Inga.

Svar: Nog förefaller det som om avslitandet av ett dylikt vän-

Tänk, vilken enkel sak

det är att rekvirera vår nya huvudkatalog n:r 90. Urklipp, ifyll och insänd denna kupong i öppet kuvert frankerat med 5 öre.

Ahlén & Holm, Stockholm.

Sänd mig genast Eder nya, 382 sidor stora huvudkatalog N:o 90 för hösten och vintern, omfattande tusentals artiklar i manufaktur, korta varor m. m. Jag förbehåller mig att få katalogen gratis och portofritt.

Namn:

Adress: N:o 162.

Plågas Ni av Huvudvärk och Reumatiska Smärtor?

Då bör Ni ej experimentera med tvivelaktiga medel utan med ens tillgripa de beprövade och av så många läkare vitsordade TOGAL-tabletterna. Dessa stilla ej blott omedelbart de olidligaste smärtor utan äro dessutom ofarliga för hjärta och mage. De utskilja dessutom starkt den skadliga urinsyran — roten till de flesta smärtor — ur kroppen, den enda väg som för till verkligt varaktigt hjälp mot det onda.

TOGAL-tabletterna finnas, utan recept, å alla apotek till Kr. 2:40 och 0:90. Se till att Ni får äkta Togal och ej efterapningar!

Lucks utsökta KAFFEBLANDNING

Columbia Brunn **4:50 PER KG**
Extra
PAKET
FRAKTFRITT 2 1/2 KG. 11:25
PERCY F. LUCK & CO. STOCKHOLM.

Chesebroughs Vaseline

Lukt, smak och syrfri. Har sedan 1870 överglänt alla.
 Fås i tuber, askar och glasburkar med klöverblad-varumärket.
 CHESEBROUGH MFG. CO. CONS. NEW YORK U. S. A. Köpenhamn O. 95.

JOFUROL
 DÖDAR ALL VÄXTOHYRA
 JOFUROLBAD · APHCID · NICOTOXIN

"JOFUROLBAD är ett osvikligt medel mot bladlöss". Se sid. 39 i "Från blomstergården" av Margareta, Kronprinsessa av Sverige.

JOFUROL-PREPARATEN tillhandahållas å apotek, av frö- och färghandlare samt expedieras direkt från fabriken.

Bruksanvisning jämte prislista och uttyg sändes på begäran

Tekniska Fabriken Jofur
 NILS I. BRUZELIUS,
 Lidingö Villastad. Tel. Lidingö 11 29.

VIKING
 Säljes hos alla väl-sorterade urmakare

LIKTORNAR
 fotsvullnad o. annan fot-tortyr botas enl. bruks-anvisning med
NOGIBOL-FOTSALT-PLÅSTER
 Ett fotbad endast 15 öre.
NOGIBOL-Plåster, smärtstillande, m. 5 liktornsringar 1 kr., d:o utan ringar, stor bit 75 öre Vågra köpa utländska fotpreparat. Tillv. **TEKN. FABR. BORE, Stockholm**

SVENSKA TRYCKERI-AKTIEBOLAGET
 STOCKHOLM
 Huvudaffären: Klarabergsgatan 54
 Tel.: 21 23, 40 61. Norr 93 o. 993
 Filialen: Riddaregatan 17
 Telefoner: 72565. N. 6 47
 Utför alla slags **Bok-, Tidnings-, Illustrations- och Accidenstryck**

GLORY TANDCRÈME

Bensintvätta
 kostymen vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

skapsband vore orätt mot Er själv. Var glad åt att ha en kamrat och gör förresten som engelsmannen säger: vänta så får ni se — wait and see.

Fråga: Kan jag under frågor och svar i Eder ärade tidn. få veta när påskhögtiden infaller år 1926, vore jag mycket tacksam.
 Elina.

Svar: Påskdagen inträffar nästa år den 4 april.

Fråga: Vid vilka anstalter får man utbildas till undersköterska? Hur lång tid och huru mycket kostar kursen?

Intresserad 20-åring.

Svar: För att bli undersköterska söker man plats som biträde i sjukvården vid ett sjukhus och tjänstgör där såsom sådan ett par år. Inga förkunskaper fordras, blott anlag för sjukvård. Den som sysslat något med sjukvård har naturligtvis lättare att få plats. Någon egentlig kurs är det alltså inte och så småningom ges lön.

Fråga: Skulle vara mycket tacksam om Idun ville ge mig namn och adress på någon familj i Holland, helst i närheten av Leiden, där man kunde erhålla pension och undervisning. Ville gärna ha svar så snart som möjligt.
 A. L.

Svar: Är ej i tillfälle att uppge adress på familjepension i Holland, men väl följande adresser, där ni kan vinna de upplysningar ni önskar: Allgemeiner Niederländischer Verein zur Förderung des Fremden Verkehr. Hooge Nienvstraat 30, Haag och Algemeen Nederlandsche Vielrijders — Bond 18, Parkstraat, Haag.

Fråga: Skulle var mycket tacksam om Idun kunde ge mig namn och adress på någon trevlig familj helst i en av Londons förstäder där tjuugoårs flicka kunde erhålla pension samt undervisning i engelska språket.
 A. L.

Svar: Ett gott och bra ställe är hos Mrs Shepherd, 42 Oakhill Road, Putney, London S. W.

Fråga: För i år sedan läste jag i en engelsk tidskrift, att man nu för tiden vid tillverkandet av hemgjorda madrasser brukar sy dem i fack. Emedan jag glömt beskrivningen, undrar jag, om Idun kan giva mig utförlig beskrivning härpå.
 Erro.

Svar: Har ej sett den engelska beskrivningen, men madrassen kan tillverkas på följande sätt: Längs efter varet göras mellanväggar av samma bredd som madrassens ytterkanter. Dessa mellanstycken kastas fast både vid över- och undersidan av varet på insidan på vissa mellanrum så att rännor uppstå för stoppningen. Denna fyller i särskilda långa påsar eller tuber av tyg, avpassade för rännorna i madrassen, och de färdigstoppade tuberna införas däri. På så sätt blir madrassen mjuk att ligga på och lätt att hålla ren, då man vid tvättning av varet lätt kan taga bort stoppningen.

Fråga: Vilken bra och upplysande bok, som handlar om äkten-skapet, kan rekommenderas en

STOR VÄRMEFÖRMÅGA
 RINGA BRÄNSLEÅTGÅNG
 LÄTTA ATT SKÖTA
 PRYDLIGA
 HÅLLBARA

BOLINDERS KAMINER

Egenskaper, särskilt utmärkande för BOLINDERS KAMINER

SAVON de CHOLEPALMINE
 HUDCRÈMENS VÄLGÖRANDE EGENSKAPER HAR
CHOLEPALMINE-TVÅL
 TILLVERKARE: LARS MONTÉN, STOCKHOLM.

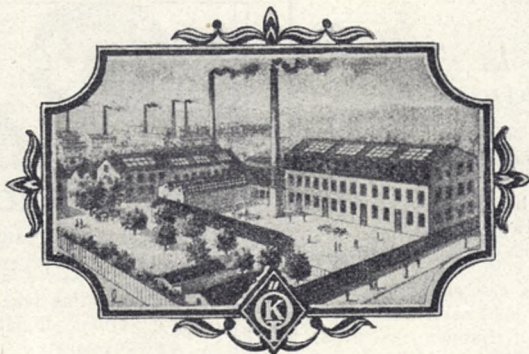
Vad gör det allt det regnar
 och är blött och slaskigt, när man har Trelleborgs gummisulor på skorna. De skydda mot såväl väta som halka och hålla tre lädersulor ut. Ekonomiska, praktiska, fasta, men böjliga och behagliga att gå på.
TRELLEBORGS GUMMISULOR och KLACKAR
 Erhållas hos sko- och läderhandlare.
 Trelleborgs Gummifabriks A.-B.

TRICOPHEROUS
 är världens förnämsta HÅRMEDEL och överträffas icke av något annat liknande preparat.
 Pris pr fl. 3:75.
 Erhålls hos alla 1:sta klass Parfymeri, Damfrisering och Drogaaffärer.
 Ensambörsäljare:
MADSEN & WIVEL, Köpenhamn.

Den friskhet som den naturliga ungdomen skänker.
 Gör Ni något för att bevara Eder hy?
 Friskhet är ungdomens vackraste kännetecken, icke minst i fråga om utseendet. Ett kvinnoansikte med frisk, ren hy tjuvar både äldre och yngre.
 Konsten att bevara denna friskhet genom åren ligger i att använda de två världsberömda POND'S CREAMER, som den ena om dagen och den andra om natten, samarbeta för hyns bevarande.
 POND'S VANISHING CREAM skyddar hyn mot dagens sol, blåst och damm. Den masseras icke in, men försvinner genast av sig själv i huden — blott kvarlämnande en fin rosendoft.
 POND'S COLD CREAM ingnides i ansiktet varje aften före sängdags, varvid den befriar alla porer från allt damm och smuts. Under natten tränger denna COLD CREAM läkande och närande in i hudlagren, så att hyn blir len och smidig, utan spår av missklädande rynkor. COLD CREAMEN tillför med andra ord hudens celler de ämnen, som i ungdomen funnos i rikare mått. Detta sker medan Ni sover.
 Ni kan sålunda genom dagligt bruk av de två POND'S CREAMER bevara den naturliga ungdomscharmen: DEN FRISKA HYN.
 POND'S VANISHING CREAM och POND'S COLD CREAM kan erhållas överallt i brukar å Kr. 3:— o. 6:—, i tuber å Kr. 1:25 o. 2:50.
Gratis- prov. Mot insändande av 20 öre i frimärken till porto och emballage sända vi Eder gratis provtuber av både Cold Cream som Vanishing Cream. Gäller en vecka från den 13—20/9 25.
 POND'S Generalagentur: Pilestråde 19-25, Köpenhamn K. Tel. 8171.
Pond's Cold Cream and Vanishing Cream

Millioner kunna sparas och sparas årligen

av svenska folket genom kemisk tvätt och färgning. Massor av kostymer, dräkter, klänningar, kappor och andra plagg, som på detta sätt iståndsatts, hade annars fått ersättas med nya. Det skulle kunna göras ännu större besparingar, om alla vore på det klara med de fördelar, som detta förfaringssätt erbjuder. En sjaskig dräkt blir som ny igen, om man underkastar den kemisk tvätt eller färgning.

Det är snart trettio år sedan

Örgryte Kemiska Tvätt- och Färgeri A.-B., Göteborg, började sin verksamhet. Vi ha under den gångna tiden hunnit samla en rik fond av erfarenheter, vår maskinella utrustning har undan för undan moderniserats och allmänheten har funnit, att den med förtroende kan vända sig till oss. Vår kundkrets har vidgats ut över hela landet och växer allt fortfarande. Gör ett försök Ni också! Ni kan lämna in godset i någon av våra butiker eller mottagningsställen eller sända det direkt till

ÖRGRYTE KEMISKA TVÄTT- & FÄRGERI A.-B. GÖTEBORG

Radium för sjukdom, skönhet och tänder.

Äkta radium fördelat i Miradium-salt, -pastiller och -tabletter till invärtes bruk mot reumatism, gikt, ischias, nervsmärtor, ämnesomsättnings- och njursjukdomar, blodbrist, ålderdomssvaghet och liknande sjukdomar är nu känt av var och en som ett ledande medel inom nutidens vetenskap. Det rekommenderas av radiumforskare och professorer och användes av läkare och på sjukhus. Erhålles på apotek å kr. 6.50 pr. burk.

Liksom Miradium-medicinalpreparaten känneteckna en ny ära inom medicinal-fabrikationen, så anvisa Miradium-cream och Miradium-snow, som likaledes innehålla äkta radium, helt nya vägar på hudvårdens område, då radiumstrålarna styrka bildandet av nya hudceller, varigenom rynkor och föråldrat utseende motarbetas, så att den enda verkliga skönheten, nämligen den naturliga, framkallas. Stor elegant burk kr. 6:—.

Miradium-tandpasta kommer att fort undantränga alla andra, endast och allenast därför att den tack vare sina underbara radiumstrålar icke blott är ett rensningsmedel, som gör tänderna bländande vita, utan först och främst ett medel, som motverkar inflammationer, håller tandköttet sunt och friskt, stärker munslimhinnan, bevarar tänderna och motverkar lossnande av dessa. Jättetuber kr. 2.75 erhållas på apotek, samt i alla välsorterade parfymeri-, sjukvårds- och kemikalieaffärer. En gros från Aktiebolaget Wilh. Becker, Stockholm.

ung förlovad flicka? Ungefärliga pris? 1925.
Svar: Prof. C. D. Josephsson: Hälsosamma lärdomar för mogna kvinnor. Pris häftad 3:75.
Doktor Mary Wood-Allen: Vad en ung kvinna bör veta. Pris inb. 5 kr.

LÄSARINNORNAS SPALT

SVAR.

Till Intresserad vars fråga är införd i N:r 35: Biskop Ejnar Billings En tröstesalm finnes tryckt i tidskriften Kyrka och Folk N:r 2 år 1924. Avskrift kan fås från fru Betty Malmér, Hjulsjö.

BREVLÅDA

RED. BREVLÅDA.

Oviss. 1) Pris i översättnings-tävlan utdelas varje gång och består av en bok till 15 kr. värde efter vinnarens eget val. — 2) Pristagarens namn eller signatur uppgives alltid.

Tori Winge. Tack för svaret men förkortningen får förf. göra själv.

FÖRSTA VARDAGEN i varje månad BÖRJAR NY KURS I MASKINSTICKNING

Kurserna vara intill 2 månader med daglig undervisningstid kl. 12—4 e. m.

PRIS: Kr. 30:— per kurs

Eleverna få själva välja vilka plagg de vilja förfärdiga.

Obs.! Intet som helst köptvång är förenat med kursernas genomgående.

A.-B. PER PERSSONS VÄF- OCH STICKMASKIN
Fack 517, Stockholm 1 Tel. K. 4000

DUNTÄCKEN
MADRASSER

göra sängkammaren
till ett Paradis

J. Svensson & Bourghardt
GÖTEBORG
Täckfabrik Fjäderränseri

„Cochlea“

pat. reg.-n:r 28579. Världens bästa och finaste elektriska hörapparat. 1925 års modell försedd med reglering för 10—50 styrkegrader. Begär prospekt och intyg. Malmö Bandage-Etablissement. Försäljare för Stockholm: Majorskan J. Petersohn, Rådmanng. 9.

Bordsilver

— Högsta kvalitet —

Extra prima
svenskt
nysilver

Lägsta
pris

Säljes på förmånligaste avbetalningsvillkor med full ombytesrätt.

Rekvirera genast vår nyutkomna eleganta katalog. Agenter antagas.

Mellansvenska Partilagret
Stockholm 3.

För målning i hemmet

är Chinalack den hållbaraste, pålitligaste emalj-färgen. Finnes hos alla färghandlare. Provkarta gratis. Se till att Ni får äkta

CHINALACK

Dorch, Bäckström & Co:s A.-B.
Göteborg. Avd.-kont. i Sthlm. ART-MAN

Från smältdeglarna vid bruket genom många fackmässiga och konstnärliga, ytterst intressanta behandlingar och procedurer kommer kristall och konstglas samt numera även vanligt hushållsglas m. m. i vårt land direkt till försäljningsdisken utan fördyrande mellanhänder endast i

Svenska Kristallaffären,
Stockholm: Vasagatan 23—25 (Auditorium).
Göteborg: Ö. Hamngatan 27.
Malmö: Södergatan 10.
Eslöf: Firma Ernst W. Johansson

GIFT

Er

utan att först ha besökt

LJUNGGRENS
aldrig! Möbelaffärer

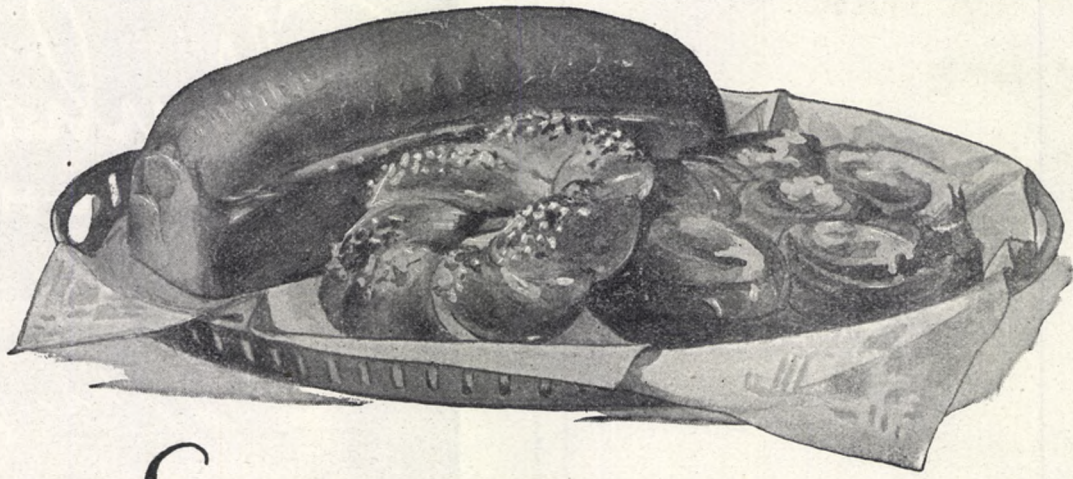
15 Malmskillnadsg. 15,
Stockholm.

EN STJÄRNA BLAND LAMPOR ÄR

SKANDIALAMPAN

Tillskriv oss och vi sända Eder gratis och franco omgående vår receptbok.

Etta lyckat bak är till glädje för varje husmor. Degen jäser jämn och vacker och resultatet blir alltid tillfredsställande om man använder

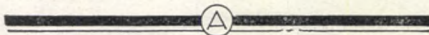
H. E. EKSTRÖMS JÄSTMJÖL
 ÖREBRO KEM. TEKN. FABRIK GRUNDAD 1855

Felmy

PIX-pojken på äventyr.

Att jaga utan krut och kulor går väl an, men gå på jakt förutan PIX en jägare ej kan.

Felmy

PRIS
 är den enda skillnaden mellan smör och Arboga smörblandning "Mejerit"

CUNDTNS

T. Lund

*För
den moderna kvinnan*

stå många hudförsörningsmedel till buds. Det galler för henne att med noggrannhet och omsorg utvälja det för hennes hy lämpligaste, som hastigt och effektivt förskaffar hennes hy mjukhet, renhet och ger densamma den så eftersträfvade fräichheten. Beprövat och erkänt som ett försörningsmedel av högsta klass är

YVY-TVÅLEN *Pris pr. st. 1 kr.*

A.-B. YVY-FABRIKEN
YSTAD

LILJEDTNS

L. 111111

Gyllenhammars
HAVRE-MUST gör
mig
väldigt
stark

*De vackra
höstdagarna*

locka till utflykter och färder. Ni är oberoende av tidtabeller, båtar och tåg och Er resa blir billig, om Ni gör den med en egen Ford-vagn.

Ford